

Almanyanın sulh için yeni imkânlar araştırdığı bildiriliyor

Rusya askerî harekâtı durdurması için Hitleri iknaa çalışıyormuş

Alman sefirlerinin çağırılmaları da sulh teşebbüsü ile alâkalı gösteriliyor

Londra 3 (Royter) — Almanyanın gazetesi, ezcümle şöyle yazmaktadır: bugünkü vaziyetini ve rasladığı güç — Almanyanın maruz kalacağı ilk tükleri tetkik eden «Yorkshire Post» (Devamı 8 inci sayfada)

Sovyet - Finlandiya müzakereleri gittikçe güçleşiyor

Finlandiya ordusunun motörlü kuvvetlerinden bir görünüş

Londra 3 (Hususi) — Evvelki gün Moskovaya varmış olan Finlandiya he-

İtalyanın hangi tarafa temayül edeceği baharda anlaşılacak

Yeni İtalyan sefiri Londrada (otururken zat sefir Bastianini) (Yazısı 8 incide)

Amerikadan silâh sevkiyatı bugün başlayacak

Yeni bitaraflık kanunu bugünden itibaren meriyete giriyor

İngiltereye sevkedilecek bombardıman tayyareleri hangarlarda hazır

Vaşington 3 — Reiscümhur Ruzvelt, gazetecilerin bugünkü toplantısında, meb'usan meclisinin ambargonun kaldırılması için büyük bir ekseriyetle verdiği karardan dolayı memnuniyetini bildirmiş ve şu beyanatın neşrine müsaade etmiştir: (Devamı 8 inci sayfada)

Dahiliye Vekili Diyarbakıra hareket etti

Ankara 3 (Hususi) — Dahiliye Vekili Faik Öztürk bu gece biri sekiz geçe kalkan trene bağlanan hususi bir vagonla Diyarbakıra hareket etmiştir. Dahiliye Vekilimizin bu tetkik seyahati on gün kadar devam edecektir.

Parti Hatay meb'us namzedleri

Ankara 3 (A.A.) — Beyanname: Hatay vilâyeti meb'us intihabı teftiş heyetince vilâyetin umum nüfusuna nazaran ve intihabı meb'usan kanununa (Devamı 8 inci sayfada)

Belçika ve Holandada askerî tedbirler

Londra 3 (Hususi) — Almanya hemhudud bulunan Holanda ve Belçikada itihaz edilen askerî tedbirler kuvvetlendirilmektedir.

Holandayı doğrudan doğruya Almanya bağlayan Jullyana kanalında seyri rüşef menedilmiş ve bütün meraklı bin kanaldan uzaklaşmasına dair emir verilmiştir.

Yüzüncü yılında tanzimatı hayırla yâd etmeli miyiz?

Tanzimat, Osmanlı devleti için seksen sene daha yaşayabilmek imkânlarını veren bir siyaset oyunundan başka bir şey değildir. Bu seksen sene içinde imparatorluğun o koca vücudu parça parça düğtü. Bu arada Anadolu biraz daha çölleşti, biraz daha viran oldu ve nihayet Türk kendi varlığını, yalnız kendi dişi ve tırnağı ile müda - faaya mecbur kaldığı zaman ortada harab ve nüfussuz bir vatan - dan başka bir şey bulamadı.

Yazan: Muhittin Birgen

(Yazısını ikinci sayfamızda bulacaksınız)

Müthiş bir keşfe doğru

Amerikalılar dinamitten bir milyon defa daha kuvvetli bir infilâk maddesi bulmak üzere imişler!

Altı ay zarfında dinamitten bir milyon defa daha kuvvetli bir surette iştil eden bir maddenin meydana getirileceği söylenmektedir. Sandey Dispeç gazetesine göre, Amerikalı fen adamları, böyle bir maddenin vücade getirilmesi imkânlarını görünce derhal Beyaz Saraya telefon ederek Ruzvelt ile konuşmaya talib olmuşlardır. Bundan dört ay evvel de böyle bir müllâkat vukubulmuştu. O zaman - danberi Amerikalı, İngiliz, Fransız ve hattâ Alman fen adamları bu hususta hummalı bir şekilde çalışmaktadırlar. Bu yeni kabili iştil maddenin esasını, eski bir hülya, yani atomun parçalanması; bu suretle enerji elde edilmesi teşkil eylemektedir. Fen adamları, kendileri berhava olmadan vücade getirecekleri bu maddeyi emin bir şekilde ortaya koymak için çalışmaktadırlar.

Fransız askerî muharrirleri vaziyeti nasıl görüyorlar?

Almanya, nereden, ne vakit taarruz edebilir?

YAZAN
Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Garb cephesinde Fransızlar gibi Almanlar da bir miktar esir almışlardır. Restir Almanların bu esirlere aid erraklı tetkik etmelerini gösteriyor. (Yazısını 5 inci sayfada bulacaksınız)

Hergün

Tanzimatın
Yüzüncü yılı

Yazan: Muhittin Birgen

Maarif Vekâletinin kararile, Tanzimatın yüzüncü yılı, bugünlerde, bir hatırlanma mevsu oldu. Osmanlı imparatorluğunun tarihi ile Türk milletinin hayatında büyük ve derin bir tesir icra etmiş olan Tanzimatı, tarihi bir hâdise olarak daima hatırlamak bizim için hakikaten bir borçtur. Fakat, bu hatırlamayı, eğer sadece bir «hatırlama» şeklinde yapar ve Osmanlı tarihçilerinin bıraktıkları edebiyata uyarak, Tanzimatı hayırla yâd edip bu yâdın arkasına bir iki de alkış ilâvesile iktifa edersek yanlış bir yoldan gitmiş oluruz. Zannederseniz, Maarif Vekâletinin istediği şey de bu değildir; o, Tanzimatın yüzüncü yıldönümünü, yüz senelik bir tarih devrinden sonra, bu hareketin esaslı bir tahlil ve tenkid vesilesi olması için hatırlamıştır. Tanzimatın, kendi kendisini daima methetmiş olan tarihini hiç bir tahlil, tetkik ve tenkid süzgecinden geçirmeksizin, olduğu gibi kabul etmeğe Maarif Vekâletinin razı olacağını hiç zannetmeyiz. Hatta, çok kuvvetle tahmin ediyoruz ki, Maarif Vekâleti bu vesileyle, Tanzimatın ilmi bir tahlil ve tenkid objektifi önüne konulmasını temin maksadile ortaya atmıştır.

Osmanlı vak'ânüvislerinin ve Osmanlı devlet zümresinin «Tanzimatı Hayriye» diye yâdeyedikleri bu tarih dönümü üzerinde zihnini hayli yormuş olan vatandaşlardan biri de benim. Bu husustaki fikirlerimi bundan on beş sene evvel bir takım makalelerle de yazmışım. Ben, Tanzimatın o kadar hayırlı bir inkılâb olduğuna inanarlardan değilim. Fikrimce, Tanzimat, Osmanlı devleti için seksen sene daha yaşayabilen imkânlar veren bir siyaset oyunundan başka bir şey değildir. Onun Türk tarafından görüldüğü, bir gözle, yüzde yüz Türk gözüyle, yeniden çok esaslı bir tahlil ve tetkikten geçirilmeğe muhtaçtır. Hiç değilse, birçok fikir adamlarıyla birlikte, benim görüşüm, hâdiseyi böyle anlar.

Bundan yüz sene evvel, Osmanlı imparatorluğu batmak üzere idi; imparatorluk her tarafta inhilâl halinde bulunuyordu. Osmanlı Sultanları, taç ve tahtlarına kurtarmak için, tıpkı 919 da olduğu gibi cenâbi hâmayesine ilticadan başka çare kalmadığını görmüşlerdi. Fakat, o zamanlar, 919 dakinin aksine olarak, sultanlar bu himayeyi İngilterenin kucağında değil, Rusyanın kolları arasında arıyorlardı. Tam, o sırada gözleri Avrupa'ya çevrilmiş olan bir takım «yeni Osmanlılar», imparatorluğu kurtarmak, hiç olmazsa ölümlü geciktirmek için İngiltere politikasını tutup ona dayanmak istediler. Fakat, bunu yapmak için de o zamanki İngilterenin, demokrasi fikirlerine daha hasbî bir alâka ile bağ olan siyaset zümrelerinin hosnud etmek lâzımdı. Osmanlı imparatorluğu, bütün o eski Orta Tarih an'aneleri üzerine oturmuş duran müesseselerle, İngiliz efkârına yaşamaya lâzım olan varlık olarak tanımlanmaz. Osmanlı imparatorluğunu bir takım yeni prensipler üzerine oturtmak ve yâhud oturtulmuş göstermek lâzımdı. Bu maksadla, onlar, bir Hattı Hümayun neşrettiler ve bunu herkese duyurmak için de yüz bir pare top attılar.

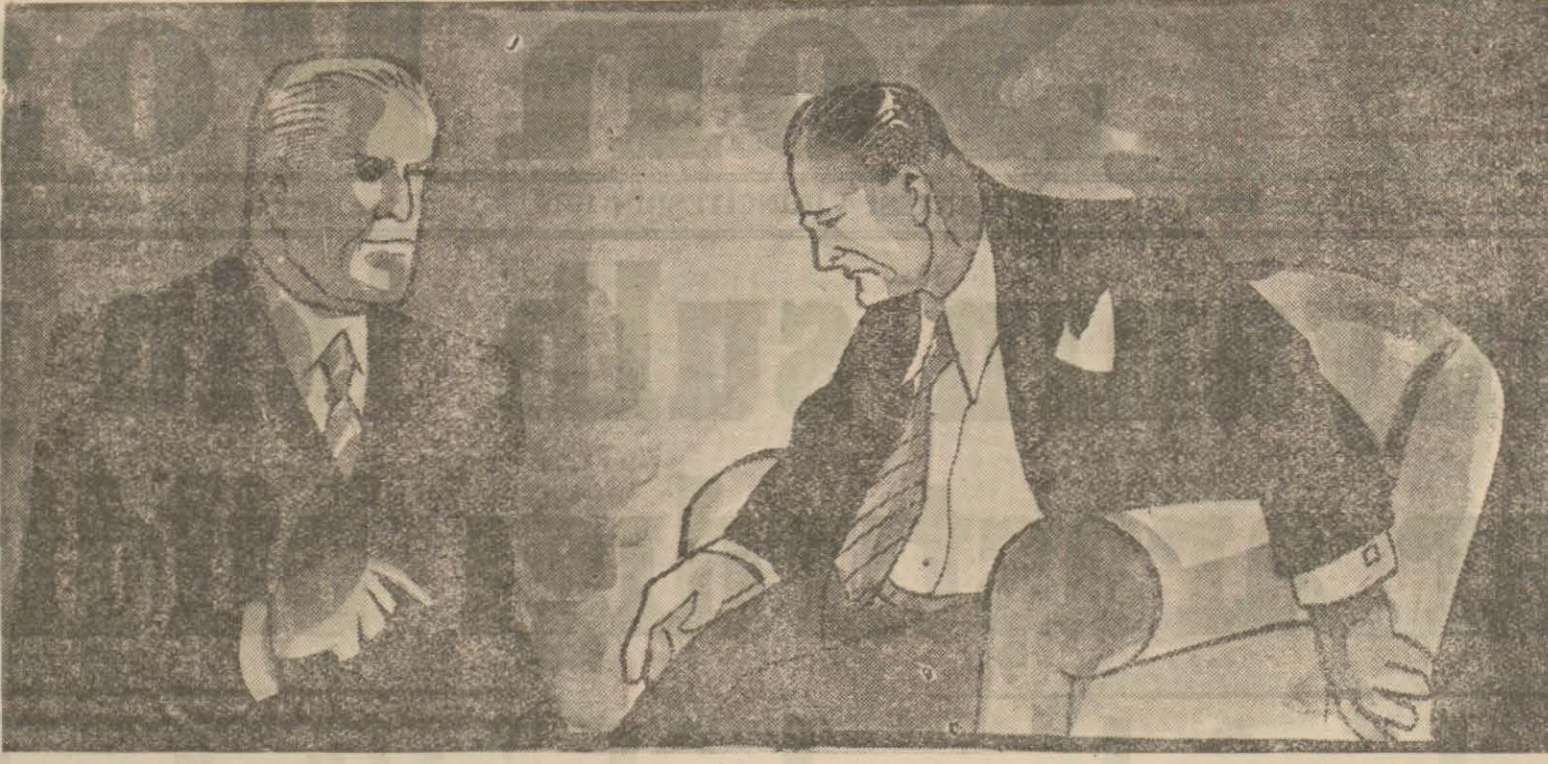
Ötesi malumdur: Rusyanın İstanbul ve Boğazlara hâkim olmaması için her şeyi yapmaya zaten hazır olan İngiltere imdadına geldi ve imparatorluğu tuttu. O tutuş sayesinde ki, imparatorluğun hastalığı uzadı, nezi hâleti denilen devre seksen sene sürdü. Bu seksen sene içinde, o koca vücut parça parça düştü. Bu arada, Anadolu biraz daha çöleştirdi, biraz daha viran oldu ve nihayet Türk kendi varlığına yalnız kendi dili ve turna ile müdafaa mecbur kaldığı zaman, ortada harab ve müfussuz bir vatandan başka bir şey bulunmadığını gördü.

Evet, Tanzimatı Hayriye, bu memleketi Avrupadan birçok yeni şey getirmiştir. Birçok yeni kitaplar, bunlarla birlikte birçok fikirler ve bu arada bir takım kanunlar, nizamlar, hüllâsa bir takım siyaset ve idare edebiyatı da o sayede memleketin geniş bir intişar sahâsi bulmuştur. Fakat, bütün bu giren iyi, güzel ve yeni şeyler, bu memleket içinde Türk ruhu ile tam bir intibak haline bir türlü gelemedi. Aradan seksen Osmanlı, yirmi de Türk senesi geçmiş olmasına rağmen, bugün dahi tam bir kat'iyetle iddia edemeyiz ki, Türkiye hududları içinde hâkim olan bütün yeni fikirler, Tanzimat fikirleri, Türk ruhuna tam bir intibak halindedir. Bugünkü münevverlerimiz arasında kuzmopolit unsur, maalesef, bir köseye sinip, orada korka korka yaşayan ve günlerinin pek mahdud sayısını doldurmayı beklileyen bir unsur değildir. Hâlâ bizim içimizde «biz bir mütebbiye mutlaka muhtaçız!» demeyi bir marifet sayan insanlar vardır; nitekim, bundan tam yirmi sene evvel, Osmanlı imparatorluğu için kat'iyetle suretle yıkılma devri geldiği zaman, bu unsur, kuvvetli bir varlık olarak meydana çıkmış, falan ve filân devletin muhîbi olmuş, falan veya filân devletin «mandasını» istemişti.

Gene bu unsurdur ki, Atatürkün büyük

Resimli Makale:

İnsanın içinde daimî bir ateş vardır

İnsan kalbinde muhtelif hirs, sevgi ve emellerden müteşekkil binlerce kaynak vardır, bunlardan biri sönünce öteki coşar, ve sıra zincirleme olarak hayatın sonuna kadar devam eder.

Hayatta hiç bir hirs, sevgi ve emeli kalmadığını söyleyen bir adama mı rastgeldiniz? Biliniz ki o adamın bu toprak üzerinde oynanacak rolü de kalmamıştır, yeri toprak üstü değil, altıdır.

SÖZ ARASINDA

Gökten düşen
Bir servet

Londrada yaşayan Hamburg isminde bir viyolonist odasını süslemek merakile bir resim almak istemiş, müzayedede salonuna gitmiş ve katalogda «İtalyan mektebine aid bir resim» kaydı gösterilen tabloyu 150 kuruşa almış. Bugün tablonun 17 nci aşım en meşhur ressamlarından Murillo'ya aid olduğu anlaşılmıştır. Eser bir İngiliz lirası kıymet biçilmektedir.

ruhlu Türk isyanını «mecnunane bir sergüzeşt» olarak tanıtmakta ve öyle tasvir etmekte tereddüd göstermiyordu.

Acaba, Osmanlı imparatorluğu bundan yüz sene evvel mi yıkılmış olsaydı, Türk bakımından daha iyi olurdu? Yoksa seksen sene sonra yıkılması mı daha faydalı olmuştur? Ben öyle zannediyorum ki, surf Avrupa siyasetinin verdiği koltuk değneği ile seksen sene fazla yaşamış olan imparatorluk, Türk rönesansı bakımından hayırlı değil, zararlı olmuştur.

Yüz sene evvel, Türkiye, bundan yirmi sene evvelkine nisbetle daha az harab idi. O zamanki Anadolunun belki, Türklüğünü müdafaa için tehcizatı daha eksik, fakat, millî ve içtimâî teşkilâtı bundan yirmi sene evvelkine nisbetle daha kuvvetli idi. Bundan başka, yüz sene evvelki Avrupa, Anadolunun millî kuvvetleri karşısında daha eksik kuvvetli, çok daha zayıftı. Kafkaslarda yalnız Şevh Şamilin Rus istilâsına karşı memleketi senelerce müdafaa etmiş olduğu bir devirde, Anadolu derebeylerinin Türk vatanını müdafaaaya kadar bir kuvvet vücut getirmeğe daima muktedir olabileceklerine tamamen kanlım. Eğer biz o seksen Osmanlı senesini Türk olarak yaşamış bulunsaydık, yirmi yıl önce bu memleketi daha salim ve daha millî bir tehcizatla bulurduk.

Fakat, Osmanlı ile Avrupanın karşılaştığı siyaset oyunları, Türkün o zamanki kuvvetlerini ma'zûb ettiği için, tarih bil-

Hergün bir fikra
Kuzuyu gönderdim,
davayı kazandık

Köylünün birinin bir komşusile davası varmış. Avukat tutmuş, davanın ilk celsesinden çıktıkları zaman avukata:

— Ne dersin, demiş, hâkime bir kuzu göndersem iyi olur mu?

Avukat:

— Sakın ha, diye tembih etmiş, göndereyim deme.. dava aleyhimize döner, hâkim rüşvet almaz, ve rüşvet teklif etmek isteyenlere çok kızar.

Ayrılmışlar.. mahkemenin ikinci celsesinde hâkim, köylünün lehine karar vermiş. Mahkemeden çıktıkları zaman Avukat:

→ Bak, demiş, davayı kazandık, eğer sen, kuzuyu göndermiş olsaydın kaybederdik.

Köylü gülmüş:

— Kuzuyu gönderdim de davayı kazandık. Sen buna emin ol!

— Kuzuyu gönderdin ha, sana gönderme diye de tembih etmiştim.

— Gönderdim amma, kendi tarafından göndermedim. Davayı kaybeden komşumun tarafından gönderdim.

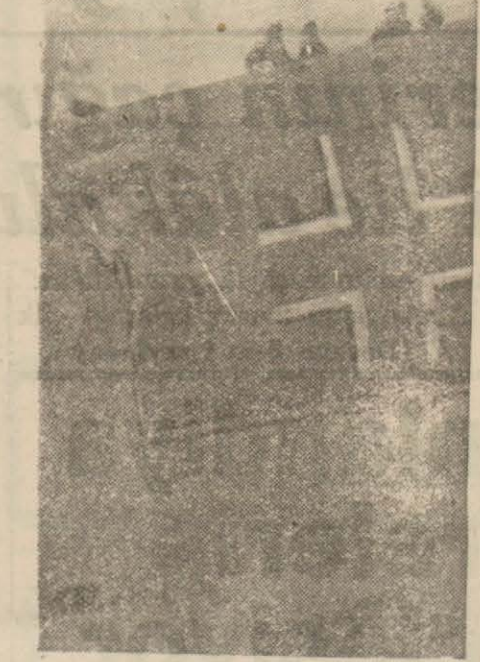
Esrarengiz bir kudret
Sahibi muharrir

İsmi Clark Enfil olan 27 yaşında bir Amerikalı muharrir kendisinde esraren giz bir kudretin mevcut bulunduğuna kanidir. Geçenlerde, pek büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan bir eser neşreylemiştir. Bu roman tam 80,000 kelimeden mürekkebirdir. Altı günde yazılmıştır. Muharririn iddiasına göre bu romanı düşünmeden yazmıştır. Yazıya başladığı vakit ne yazacağına bile bilmiyormuş ve günde on saat çalışmıştır.

diğimiz inkişafa gitti. Onu değiştiremeyiz.

Evet, Tanzimat, bu memleketi bir takım yeni ve güzel şeyler sokmuştur. Fakat, acaba, o olmasaydı bu yeni ve güzel şeyler giremez miydi? Gene girerdi ve az da girse temiz olarak, yüzde yüz Türk olarak girerdi ve biz bugün, yirmi senelik bir mücadeleden sonra hâlâ halkı devlete ve devleti halka da yaklaşdırmak için uğraşmaya mecbur kalmazdık. Su halde, Tanzimata, bir ruh olarak belki hayırlı bir müessese şeklinde bakabiliriz. Bir siyaset olarak, onu daima hüzünle hatırlıyacağız ve üzerinde uzun uzadıya düşünceceğiz.

Muhittin Birgen

İngiltere üzerindeki
Hava muharebesi

İskoçya üzerinde uçan Alman tayya rlerinin İngiliz tayyarelerle müthiş surette çarpıştıklarını okudunuz. Bu Alman tayyarelerinden birinin pilotu, makinesinin delik deşik olmasına ve kendisinin de ağır yaralanmasına rağmen, itidalinı kaybetmemiş ve tayyaresini arızası bir surette bir tepenin kenarına indirmiştir. Tayyareden dışarı sendeliyerek çıktığı zaman da garib bir talih eseri olarak yaralanmayan rası kendisine yardım etmiştir. Bu sırada gelen bir polise ingilizce olarak «teslim oluyoruz» demiştir. Resmimiz, tayyarenin gövdesini gösteriyor.

İngilterede çiçek bahçelerine
sebze dikilecek

İngilizler memleketin istihsal kudretini artırmak için yeni yeni tedbirler ittihaz etmektedirler. Bu cümleden olarak çiçek bahçelerinin kaldırılması ve yerlerine sebze bahçelerinin ikamesine karar vermişlerdir. Bu emre derhal ittibâ edilmiştir. Zengin çiçek bahçeleri sahipleri buralara sebze dikmektedirler.

Holândanın yeni bir kararı

Holânda dahiliye nezareti tarafından verilen şiddetli bir emre göre bundan böyle Holânda bulunan sinemaların hiç biri muhariblere aid aktifte filmler göstermeyeceklerdir. Hükümet halkın şu veya bu taraf leh ve aleyhinde nümayişlerde bulunmasını arzu etmemektedir.

Sözün kısası

Toplu ve dimdik
Duracağız!

E. Ekrem Talu

Millî Şefi her ne zaman dinlesem, belâgat ve vecazetinin saatlerce tesiri altında kalırım. Dün de o, Büyük Millet Meclisinin altıncı devresini açış nutkunu söylerken tane tane sözlerini, o kıymet dolu sözlerden her birini doya doya içime şuuruma naksettim.

Lozan kahramanının hitabet kudreti, esaslı ve âlemşümul şöhretini elzedeni yapmıştır. Bu itibarla, onun dünkü nutkunu gazetelerde şüphesiz okumuş bulunan vatandaşlara, o nutkun belâgat bakımından kıymetini izaha ve tebarüz ettirmeğe kalkışmak hele benim gibi âciz bir kalem sahibi için lüzumsuz ve manasız bir iş olur.

Ancak, baştanbaşa bir mantık seyri halinde kulaklarımızda ve benliğimizde akisler yapan bu hitabenin, memleketimizi iç ve dış durumunu apaydınlık tasvir eden bütünlüğünden şu son bir iki satırı bir emniyet ve necat berati olarak ezberlememiz lâzımdır.

Millî Şefimiz buyurdular ki: «Türk milleti, Büyük Millet Meclisinin etrafında bölünmez, sarsılmaz bir kale gibi, dünya hâdiselerinin karşısında toplu ve dimdik durmaktadır!»

İsmet İnönünün şiddetli alkışlarla karşılanan bu sözleri, bir Şefin milleti hakkında izhar edebileceği en büyük sevgi ve itimadın ifadesidir.

Türk varlığının en büyük vasıflarından biri onun vahdeti olduğu esasen kânaat malum olan bir keyfiyettir. Bize, inkılâbımızın başındanberi gösterilen itimad, hürmet ve hayranlık başlıca, arzetmekte bulunduğumuz vahdet manzarasından ileri gelmiştir. Muazzam devletler sırasına geçmemizin en mühim sebebi gene budur. Devletlerin siyasi varlıklarında önemli bir mevki tutmamızın sırrını da gene bunda aramalıyız.

İleri hamlelerimizin muvaffakiyetle neticelenmesini, içerideki ve dışarıdaki kuvvet, sevk ve azametimizin gün günden inkişaf etmesini de vahdetimiz borçluyuz.

Bunu iyice bilmeli ve bu vaziyeti ilânihaye devam ettirmeliyiz. Azız Şefimizin dedikleri gibi: «Büyük Millet Meclisinin etrafında bölünmez, sarsılmaz bir kale gibi, dünya hâdiselerinin karşısında toplu ve dimdik durdukça, o hâdiselerin ne kendileri de, ne de serpintileri bize kadar sırayamaz; sırasa da onların koloylıkla üstesinden geliriz.

Atatürk bize bir müşterek ideal meşalesi bıraktı. O meşaleyi bugün tutan el, İnönünün, herhangi bir vatan ve millet davasında bükülmesini bilmiyen kuvvetli ve kudretli elidir.

O, bu nurun etrafından ayrılmıyacağımızı biliyor.. ve bize güveniyor. Bu çok yüksek itimada likayafimizi, bundan böyle de toplu ve dimdik durmakla isbat edeceğiz.

E. Ekrem Talu

Polonya hükümetinin
yeni merkezi

Londra 3 (A.A.) — Yeni Polonya hükümetinin Paristen Angere nakledileceği Paristen bildirilmektedir.

Başvekil Sikorski aynı zamanda Polonya ordusunun başkomandanı da olduğundan, harbiye nezareti ile temasda bulunmak üzere Pariste kalacaktır. Polonya harbiye nazırı da gene Pariste kalacaktır.

Polonya ordusuna kayıd muameleleri ile meşgul. Bir kaç bin asker kaydedilmiştir.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN			
Müddet 30 gün	4	Arabî 30 gün	1853
Birinciteşrin 22	Resmî 30 gün	Hızır	183
	1933		

CUMARTESİ

GÜNEŞ				RAMAZAN				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	82			4	54			4	54		
1	27			11	49			11	49		
				ÖĞLE				AKŞAM			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11	58	14	44	17	08	18	08	18	55	56
E.	6	58	40	12	—	—	1	58	—	—	83

Yarına aid evkat cetveli

GÜNEŞ				RAMAZAN				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	81			4	55			4	55		
1	30			11	50			11	50		
				ÖĞLE				AKŞAM			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11	58	14	48	17	08	18	55	18	55	56
E.	6	55	9	40	12	—	1	83	—	—	83

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir arkadaşımız anlattı:

«Hava soğumaya başladı. Bu sabah uyandığım zaman dereceye baktım. 16 yazı gösteriyordu, yeni doğmuş bir de çocuğum var, üşümekten korktum, oturmakta olduğum apartmanın kapısını çağırarak sordum:

«Aynı 15 in den evvel kaloriferi yakamayız, dedi

«Ya hava biraz daha soğursa, ya kar yağarsa?

«Binanın sahibi Anadoludadır, bana da aynı 15 in den evvel kaloriferi yakmamayı tembih etmiştir, hava daha fazla soğusa dahi maalesef bir şey yapamam.

«Çaresizlik karşısında apartmanına küçük bir soba kurdurmayı düşündüm. Fakat baktım ki bu bina da, kaloriferli olarak yapıldığı için soba deliği yoktur. Şimdi, bir gaz sobası aramaya gidiyorum.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

İtalya ile Yunanistan arasında dostluk

General Metaksas ile İtalyanın Atina sefiri arasında teati edilen mektupların metni

Atina 3 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Başvekil B. Metaksas ile İtalyanın Atina elçisi B. Emmanuele Grazi arasında teati edilen aşağıdaki mektuplar bu sabah neşredilmiştir:

Atina, 30 Eylül 1939

Bay elçi,
Ekselânsınız tarafından 12 Eylül 1939, Duce'nin talimatı üzerine tarafıma yapılan ve müphem olduğu ruh ve fikir kraliyet hükümeti tarafından yüksek surette takdir edilen tebligattan kraliyet hükümetinin ahzı malûmat etmiş olduğumu ekselânsınıza bildirmekte kesbi şeref eylerim.

İtalyanın Yunanistana karşı olan dostane temayüllerini bildiren bu tebligatta münferit yeni teminat, en hararetili bir memnuniyetle karşılanmıştır. Yunanistanın İtalyaya karşı olan hissiyatına tamamille tabak eden bu dostane temayüllere iki meşeret arasında, kraliyet hükümetinin hassaten memnuniyetini mucib olan bir samimiyet havası yaratmıştır. İtalyan hükümetinin Yunanistan - Arnavudluk hududundan İtalyan kıt'alarını uzaklaştırmak hususunda kendiliğinden yaptığı jest, Duce'nin sulhün idamesi bahsindeki gayretlerini çok samimi sempati ile takip etmiş olan Elen milletini derin surette mütehasis etmiştir. Bu jesti ihdam eden hissiyatın hassaten mütehasis olan kraliyet hükümeti, mümasil askeri tedbirleri emretmeğe müsarret eylemiştir.

Kraliyet hükümeti, derin surette bağlı kaldığı sulh siyasetini takip etmek niyetini ve aynı zamanda İtalya ile Yunanistan arasında yeni bir dostluk devresinin ve karşılıklı en büyük itimada dayanan yeni bir antantın başlamasını görmek bahsindeki samimi arzusunun yeniden teyid için bu fırsatın istifade eylemekle mübahidir. Bu siyasetten müphem olan ve bu siyasete İtalyan hükümetinin tamamen iştirak ettiğinden emin bulunan Elen hükümeti, enternasyonal vaziyetin inkişafının, iki hükümetin, yakın bir istikbalde, bütün sahalarda itimadlı ve semereli bir iş birliği için, aralarındaki münasebetleri daha iyi şekilde koymak fırsatını vereceğinden kat'î ümid beslemektedir. Buna intizaren, Elen hükümeti, İtalya ile Yunanistan arasında 23 Eylül 1928 tarihinde Romada imzalanan dostluk, uzlaşma ve adil müzaheret paktaında ifade edilen dostluk ve iş birliği prensiplerinden müphem olmağa azmetmiş bulunmakta -

dr. Tazimatımı kabul buyurmanızı rica ederim, bay elçi.

Jean Metaksas
Atina, 30 Eylül 1939

Bay Başvekil,
Bugünkü tarihteki notalarla, ekselânsınız Elen hükümetinin, her surette bağlı kaldığı

Ahali mübadelesine dair Rus - Alman anlaşması

Berlin 3 (A.A.) — Alman ve Sovyet hükümetleri bugün bir anlaşma akdetmişlerdir.

Bu anlaşmaya göre, garbi Ukranya ve Bielorusyada bulunan Almanlarla şimdi Alman muntakasında bulunan eski Polonya topraklarındaki bütün Ukranya - lılar, Bielorusyalılar, Ruslar ve Rutenyalılar, Bielorusyalılar, Ruslar ve Rutenyalı - debileceklerdir.

Bunların option hakları vardır. İki hükümet bu meselelere müteallik işleri Almanya ile Rusya arasındaki münasebatın bariz vasfı olan dostluk zihniyeti dairesinde halledilecektir.

Çörçil Pariste

Londra 3 (Hususî) — Bu akşam bahriye nezareti tarafından neşredilen bir tebliğ, bahriye nazırı Çörçil'in Parise gittiğini bildirmektedir.

Çörçil Pariste, müttetik donanmaların müstakbel faaliyeti hakkında Fransız bahriye nazırı Kampinki ile istişarelerde bulunmaktadır.

Paris 3 (Hususî) — Fransız bahriye nazırı ile istişarelerde bulunmak üzere Parise gelmiş olan İngiliz bahriye nazırı Çörçil, bu akşam Başvekil Daladye tarafından kabul edilmiş ve bilâhare Fransız donanması umum kumandanı Amiral Darlan ile yemek yemiş - tir.

Lord Halifaks İngilterenin harb gayelerini anlattı

Londra 3 (A.A.) — Lordlar Kamara - sında yapılan müzakereler esnasında Lord Halifaks, sulhe yaklaşmak için yapılacak her teşebbüsün esası, itimad ol - ması lâzım geldiğini söylemiş ve demiştir ki:

— Şimdiki Alman hükümetinin ortadan kaldırdığı itimadın yeniden teessüs etmesi lâzımdır. Bu itimad, Alman milleti tarafından yeniden tesis edilebilir. Bunun nasıl tahakkuk edilebileceğini düşünmek, bize değil, Almanlara düşer. Harb gayelerinin tarifi İngiltereyi olduğu kadar dominyonları ve müttetiklerimizi de alâkadar eder.

Silâhlara sarılmamızı icab ettiren gayelerin tahakkukuna medar olacak şeraitin tafsilâtını tesbit etmek zamanı belki gelecektir.

Hiç bir memleket veya hükümet basiret inhisarını alamaz. Dünyayı şimdiki faciyanın tekrerrüne karşı koruyacak şartların teessüs ettiğine kani olmadığımız müddetçe, üstümüze aldığımız vazifenin ifasına devam etmeliyiz. Bu hedefe ne zaman ve nasıl varılacağını şimdiden tayin etmeğe imkân yoktur.

Polonya Hariciye Nazırının ifşaatı

Almanya, Martta, Polonya - Rusya aleyhinde işbirliği yapılmasını teklif etmiş

Paris 3 (A.A.) — Polonya hariciye nazırı Zaleski, Petit Parisien gazetesinin bir muharririne beyanatta bulunarak von Ribbentropun 21 Mart 1939 tarihinde Berlindeki Polonya sefirine Almanya ile Polonyanın Sovyet Rusya aleyhinde mesai birliği yapmasını natik bir plân teklif etmiş olduğunu ifşa etmiştir.

Diğer taraftan 26 İkteşrin 1938 de von Ribbentrop, Polonya sefirine müstem - kelere aid metalibat sahasında Almanya ile Polonyanın teşriki mesai etmesine dair bir plân teklif eylemiştir.

Zaleski, Polonyanın Alman hariciye nazırının her iki teklifine de kulak as - mamış olduğunu ilâve etmiştir.

İngiltereden Almanyaya ihtar

Tayyare akınlarına süratle mukabele edilecek

Londra 3 (A.A.) — Dün sivil müdafaa meselesi hakkında Avam Kamarasında cereyan eden müzakereler esnasında Herbert Morrison, ezcümle demiştir ki:

— Hitlerin şunu bilmesi lâzımdır ki, Alman bombardıman tayyareleri geniş mikyasta İngiltere üzerine akınlar yaptıkları takdirde Almanyaya üzerine aynı suretle İngiliz tayyareleri de akınlar yapacaklardır. Hava müdafaa teşkilâtı Almanları ağır zayıata uğratacaktır.

Böyle bir mütekebil imha harbine başlamak delilikten başka bir şey değildir. Hitler, Göring ve arkadaşlarının aşırı bir hava harbine başladıkları ve büyük şehirlere halkın imhası siyasetini takip ettikleri takdirde bizim de aynı suretle hareket ederek İngiliz milletini zafere götürüncüye kadar mücadeleye devam edeceğimizi bilmelerini isterim.

Nazilerin katoliklere taarruzları

Londra 3 (Royter) — Bitaraf membalardan alınan haberlere göre, Alman yada Nazi gençleri katolik kiliselerine girerek, Papanın nerettiği son tamin kiraatına mümanaat etmektedirler.

Bu hâdiseler, Osnabrükde ve Avusturyanın bazı şehirlerinde tecavüz mahiyetini almıştır. Nazi gençleri, dua etmekte olan katoliklere ve âyin yapan papazlara hücumla bunları kiliseler dışarı atmışlardır.

Romanya Sefiri dün Bukreşten geldi, akşam Ankaraya gitti

Hariciye Vekilimiz Şükri Saracoğ - lunun Moskovadan avdeti esnasında kendisiyle uzun boylu bir mülâkatta bulduktan sonra Bukreşe gitmiş olan Romanyanın Ankara büyük elçisi Stoyka, dün tekrar şehrimize dönmüş ve akşam ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Stoyka, Bukreşte kaldığı müddet zarfında Majeste Kral Karol tarafından kabul edildikten maada, Romanya hariciye nazırı Gafenko ile de müteaddid görüşmelerde bulunmuştur.

Stoyka, bu görüşmelerin neticesini Hariciye Vekilimize arzedecektir.

Fransız ve Alman tebliğleri

Paris 3 (A.A.) — Büyük umumî karargâhtan tebliğ edilmiştir:

2 İkinciteşrinde iki motörlü bir Alman istikşaf tayyaresi, bir İngiliz avcı tayyaresi tarafından bizim toprağımıza düşürülmüştür.

Paris 3 (A.A.) — 3.10.939 akşam tebliği:

Cephenin heyeti umumiyesinde bugün sükûnetle geçmiştir. Temas unsurları arasında mevzii hareketler olmuştur.

Alman tebliği

Berlin 3 (A.A.) — Alman büyük umumî karargâhi tebliğ ediyor:

Garbde pek mahdud olan topçu ve keşif kolları faaliyeti görülmüştür.

Askerî vaziyet

Paris 3 (A.A.) — Askerî vaziyet hakkında Havas ajansı bildiriyor:

Askerî faaliyet garbden şarka doğru yerini değiştirmektedir. Geçen hafta Almanlar Sarre muntakasında faaliyet göstermişti. Dündenberi Orenthal çıkıntısının iki tarafında harekâta başlamışlardır. Başı takriben altı kilometre genişlikte olan bu çıkıntı, Zweibrücken şehrin - den sekiz kilometre ve Alman hududundan da bir kilometre kadar mesafede bulunan Orenthal mevkiinin adını taşımaktadır.

Muhasematın başındanberi bu çıkıntının Fransız kıtaatı tarafından işgal edilmiş olması Alman münakalatını La Blief ile Pirmasens arasında fevkalâde işkâl eylemektedir. Dün Alman keşif kolları bilhassa bu mevkiide çok faaliyet göstermiştir.

City Of Flint vapuru Norveç harb gemileri tarafından takip ediliyor

Londra 3 — Amirallik dairesi, City of Flintin Norveç kara sularını terketmek - sizin cenuba doğru yoluna devam eden İngiliz harb gemileri tarafından görülmüş olduğunu bildirmektedir.

Bu münasebetle City of Flintin İskandinavya kara sularını terketmeden Baltık denizine varabileceği ehemmiyetle kay - dedilmektedir. Üç Norveç harb gemisi «City of Flint» i yakından takip etmektedirler.

Polonyaya mal sevketmiş olanlar

Ankara 3 (A.A.) — Ticaret vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Polonyaya mal sevk etmiş olup da son vaziyetler dolayısıyla alacakları henüz Polonya klering müessesesince Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına havale edilmemiş olan ihracatçılarımızın, malların Polonyaya sevk, ih - hal ve alâkadar ithalatçı tarafından tesellüm edildiğini mübeyyin ihracat beyannamesi, satış faturası veya mu - sadık sureti, mutavassıt banka dekon - tu vesaire gibi müsbet vesaikle bir - likte derhal Ticaret Vekâletine müracaatları lâzımdır.

Norveç bahriyelileri bir İngiliz vapurunu aradılar

Oslo 3 (A.A.) — Dün Norveç sahilleri açıklarında Norveç torpidoları bir İngiliz vapurunu durdurmak istemişlerdir. İngiliz vapuru cevap vermediği için torpidolar ihtar mahiyetinde olarak birkaç kere top atmışlardır. Bunun üzerine vapur durmuş, içi aranmış ve yoluna devam etmesine müsaade olunmuştur.

Siyaset ALEMİNDE

İtalyan - Yunan münasebetleri

Yazan: Selim Rağın Emec

Bir müddettenberi İtalya ile Yunanistan arasında mücamelekâr müzakereler cereyan ediyor. Bundan memnuniyet duymamak mümkün değildir. Çünkü, bu hal, Doğu Akdenizin emniyeti ve sulhün hiç olmazsa bu muntakada teessüsü için bir faili hayır sayılabilir.

İtalya ile Yunanistan arasındaki münasebetler bir hayli zamandanberi samimi olmaktan uzak, sadece resmî bir mahiyette idi. Buna, daha ziyade İtalyan siyasetinin sebebiyet vermekte olduğunu söylemekte hiçbir mahzur yoktur. Bilhassa Arnavudluğun işgali, Balkan Birliğinin bir rüknü olan Yunanistanı, birliğin diğer azası gibi ciddi olarak kuşkulandırmıştı. Şimali Epirde bu yüzden yapılan tahşidat, İtalyanların Cenubi Arnavudlukta, Yunan hududu üzerine asker yığınmalarını bir mukabelesinden başka bir şey değildi. Vakti ki bugünkü harbin infilâkı hattâ İtalyayı bu badirenin dışında bıraktı; iki tarafın silâh elde hudud boylarında nöbetçi vaziyetinde kalmalarının manası da kalmadı. Bunun neticesi olarak, taraflar arasında yapılan mülim anlaşmaya dayandı ve hududlardaki askerler geri çekildi. Şimdi, münasebetlerin daha iyi bir şekilde girebilmesi için yeni yeni müzakereler esasları aranıyor. Tekrar söyleyelim: Bunun böyle olmasından memnun olmayacak kimse tasavvur edilemez.

Bu münasebetle kaydedilmek lâzım gelir ki Balkanlar mntakasında ve Doğu Akdenizde barışın teessüs etmesi ve buralarda matlûb olan emniyet havasının tesellümü, daha ziyade İtalyan siyasetinin gösterebileceği inkişafa bağlıdır. Bu sivasat, bu emniyeti verdiği gün, mevcut sükûntun havayın da mündefi olacağı şüphesizdir. Şimdiye kadar İtalyan siyaseti hariciyesi hakkında söylenen sözler daima müphem kalmış ve bu ipham, umumiyetle kuskuyu veren bir hava yaratmıştır. Gönüllere sükûn ve emniyet gelebil - mek için bütün o iphamların dağılması ve vaziyetin berraklaşması lâzımdır. İyi niyetler acık surette meydana vurulur ve iyi maksadların mevcut olabileceğini delâlet eden şüpheli emareler ortadan kaldırılrsa karşılıklı itimadın husulüne de imkân hâsıl olur. En belîğ sözün ifade etmediğini çok defa en basit bir hareket ifham eder. Binmenalevîh söz bir tarafa bırakılmalı ve iyi hareketlere yer verilmelidir.

Selim Rağın Emec

Müttetikler bir milyon ton kaçak eşya müsadere ettiler

Londra 3 (A.A.) — Muhasematın başındanberi Almanyaya aid olduğundan şüphe edilen bir milyon ton harb ka - çağı eşyası müttetikler tarafından mü - sadere olunmuştur.

Bu eşyanın bir kısmı doğrudan doğruya harb levazımı imalatında kullanılan maddeler teşkil etmektedir.

Avrupadan dönen Talebe'er

Ankara 3 (A.A.) — Fransa, Belçika, İngiltere, İsviçre ve İtalyada hükümet hesabına tahsilde iken memlekete alınan okuma yerlerinden hangi tarihte ayrıldıklarını ve hangi tarihte memlekete geldiklerini açık adreslerle ve en çok bir hafta zarfında direkt mektupla yüksek öğretim genel idareciliğine bildirmeleri istenilmektedir.

Mussolini Mareşal Badogliyo ile görüştü

Roma 3 (A.A.) — Mussolini bu akşam İtalyan ordusu erkânı harbiye reisi Mareşal Badogliyo'yu kabul ederek askeri meseleler hakkında uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Fransız kabinesi Re sicimhurun riyasetinde toplandı

Paris 3 (A.A.) — Bu sabah reiscim - hur Lebrönün riyaseti altında bir nazırlar meclisi iktimai yapılmıştır. Daladye, beynelmilel vaziyet hakkındaki haftalık raporunu vermiştir.

Nakid işleri müdür muaviniği

Ankara 3 (Hususî) — Nakid işleri ü - mm müdür muavinliğine merkez mu - hassebe müdürlerinden Gıyas tayin edilmiştir.

Şehir Haberleri

İhtikâr yapan dükânlar kapatılıyor

Menni ihtikâr komisyonu yeniden fazla fiatla mal satan iki müesseseyi cezalandırdı

Men'i ihtikâr komisyonu mutad toplantılarına devam etmektedir. Komisyon bu toplantılarında bilhassa 31 Ağustos tarihli fiat listeleri haricinde satış yapan esnaf ve ticarethaneler üzerinde ehemmiyetli bir surette durmakta ve bu gibilerini polis vasıtasıyla mütemadi bir kontrol altında bulundurmaktadır.

Bu arada yüksek fiatla satış yapan esnaf ve tüccarların bazıları, Ticaret odasının tanzim ettiği günlük fiat cetvelleri mucibince satışlarını âyar ettiklerini ileri sürmüşler ve fakat bu iddia ve sebeb kabul edilmemiştir.

Esasen Ticaret odası da müseccel esnaf ve tüccara gönderdiği bir tamimde satışlara günlük cetvellerin değil, 31 Ağustos tarihli fiat tarifisinin esas tutulacağını beyan etmiştir.

Dünkü toplantıda bu tarzda yeniden vâki olan iddialar tekrar reddedilmiştir. Dün yeniden muayyen cetvel ve tarife haricinde satış yaparak ihtikârda bulunan ve bu arada sebepsiz stoklarla fiat

yükselmesinde âmil olan bazı mühim ticarethanelerin seddine karar verilmiştir. Vilâyetin tasdikuna arz edilen bu müesseseler zabıtaca derhal kapatılacaktır. Komisyon kararile sedlerine karar verilen iki müessese dün zabıta marifetile bir hafta müddetle ticaretten men edilmiştir.

Bunlar, Galatada Perşembepazarında Aslan hanında 7 numarada ticaret yapan Nikoli Zalomi ile Tahmis sokağında 30 numarada kalay toptancısı Abdürrahman müesseseleridir.

Kapatılan her iki ticarethanelerin de kapılarına dün zabıtaca komisyon kararı yapılmıştır.

Yaftalarda bu müesseselerin muayyen fiat cetveli haricinde yüksek fiatla satış yaptıkları tesbit edildiğinden, bir hafta müddetle sedlerine karar verildiği bildirilmektedir.

Komisyon, zabıta marifetile piyasada ihtikâr cürmü meşhudları tesbit ettirmektedir.

Üniversitenin tatil sistemi değiştirildi

Üniversite Rektörlüğü beş yıldan beri Üniversitede takib edilmekte olan tatil sistemini profesörlerin ve talebenin daha iyi çalışabilmelerini temin maksadile bu yıldan itibaren değiştirmiştir. Beş yıldanberi Üniversitede birinci sômestr 1 Teşrinisaniden 20 İkincikânuna, ikinci sômestr de 5 Şubatın 30 Mayıs'a kadar devam etmekte idi. Üniversitenin kabul ettiği yeni sisteme göre bu yıl 1 İkinciteşrinde başlayan birinci sômestr 10 Şubat tarihine kadar devam edecek, ikinci sômestr de 19 günlük bir tatilden sonra 29 Şubat'ta başlayıp 30 Mayıs'ta nihayet bulacaktır.

Sehir İşleri:

İstımlâk edilecek bina ve arsa sahiblerine tebligat yapıldı

Bebekle İstinye arasındaki yolda bulunan 50, Eminönü meydanındaki 51, Beyazıt - Koska arasındaki 40 emlakın sahiblerine yapılan tebligatta bina ve arsaların istımlâk edileceği bildirilmiştir.

Bir yolcu trenden düşüp yaralandı

Dün Haydarpaşa ile Kızıltoprak arasında bir kişinin yaralanması neticesinde bir tren kazası olmuştur.

Haydarpaşadan Kızıltoprağa giden yolculardan Sebât vapuru makinisti Fevzi, vagonun sahanlığında bulunduğu bir sırada müvazenesini kaybederek hareket halinde bulunan trenden düşmüş ve bu sukut neticesinde başı vagon tamponlarına çarparak tehlikeli surette yaralanmıştır.

Yaralı tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

Deniz İşleri:

Dün iki İtalyan vapur ile ithalât eşyası geldi

Dün limanımıza Kopo - Mele ve Merano adlı iki İtalyan vapuru gelmiştir. Kopo - Mele vapur ile cam, demir, mantar ve porsilen eşya ile tıbbî ve kimyevî ecza gelmiştir. Merano vapuru da boya, vernik, elektrik levazımı, pamuklu mensucat ve eşya, kimyevî ve tıbbî ecza, ağaç, mantar, kâğıd, cam eşya, jut, mensucat, muşamba bezi, matbu kitab ve gazete getirmiştir.

Acıklı bir ölüm

Merhum Müfid Ratlı'nın kızı, Denizaltı subaylarından yüzbaşı Afif Tuğrul'un refikası, Emirgan orta okulu İngilizce öğretmeni Betül Tuğrul geçirdiği feci bir kaza neticesinde tedavi edilmekte olduğu Ortaköy Şifa Yurdunda çok genç yaşında dün sabah gözlerini hayata kapamıştır. Cenazesi bugün hastaneden kaldırılarak öğle namazı Bebek camisinde kıldıktan sonra Rumelihisarı kabristanına gömülecektir.

Arkadaşımız Afif Tuğrula beyanı taziyet eder, merhumeye de Allahın rahmetini niyaz ederiz.

TAKSİM Sineması

HARP!

Charles Boyer - Annabella TÜRKÇE

Görülmemiş muvaffakiyetle devam ediyor.

Ayrıca: yeni EKLER JURNAL Bugün saat 1 ve 2.30 da ucuz halk seansları

Geçen sene dillere destan olan ve yalnız Beyoğlu sinemalarında bir aydan fazla gösterilen

BÜYÜK VALS

Baş Roll-nde: MILITZA KÖR-JUS - LOUISE RAINER - FER-AND GRAVEY'ı gören ve görmeyenlerin tekrar tekrar görmeleri için

YILDIZ Sinemasına koşunuz.

Ticaret İşleri:

Kahve idhalinin serbest bırakılması piyasada alâka ile karşılandı

Memlekete haricden ithal edilecek kahvelerin takas yolile serbestçe ithaline Vekiller Heyetince karar verilmiş olması piyasada büyük bir alâka ile karşılanmıştır.

Şimdiye kadar kahve ithali hakkı Brezilya kahve şirketine verilmiş bulunmakta ve bu şirket bazı maddelerin ihracı mukabilinde kahve getirtmekte idi. Şimdi sonra kahve de diğer ithal maddeleri gibi takas yolile serbestçe ithal edilecektir.

Alâkadarlar bu şeklin memleket dahilindeki kahve kalitelerinin tenevvüüne ve fiatlarda da mahsus derece bir düşüklük husulüne sebep olacağını iddia etmektedirler.

Diğer taraftan Brezilya kahve şirketinin bir anonim şirket olduğundan ticari faaliyetine devam edeceği ve bu arada ithalât ve ihracat işleriyle meşgul olacağı söylenmektedir.

Dün kahve şirketi müdürü bu hususta, hükümetin aldığı tedbirlerin bugünkü şartlara göre en uygun bir tedbir olduğunu söylemiş ve siyasi hâdiseler dolayısıyla de bu işin bir elden idaresi için esasen bir müessesenin taahhüde girişmeyeceğini ilâve etmiştir.

Mühim yapak satışları yapıldı

Harbin zuhurundan evvel Sovyetler piyasamızdan yapak mübayaası faaliyete başlamışlar ve üç milyon kilo miktarında bir sipariş vermişlerdi. Bilâhare harbin zuhuru üzerine bazı malların, bu meydana yapağın da ihracı men edilmiştir.

Dün de yazdığımız gibi elvüleceği düşünülmüş olan taahhüdlerin ihracına hükümetçe müsaade edildiğinden piyasada büyük bir faaliyet başlamış, varın limanımıza gelmesi beklenen bir Sovyet vapuruna yüklenmek üzere 250 bin kilo yapak hazırlanmıştır.

Bu mallardan Trakya cinsleri 65, İzmir 60, Anadolu 53 kuruştan satılmıştır. İzmir fabrikatörlerinden biri de şehrimize gelerek stokları tetkik etmiş ve mübayaası için temaslara başlamıştır.

Bundan başka yerli fabrikalar da 67 kuruştan vâdeli 15 bin kilo mübayaatta bulunmuşlardır.

Bu faaliyet piyasada yüzde 10 nispetinde bir fiat farkını mucib olmuştur.

İki kadın kömürle zehirlendi

Abanoz sokağında oturan Emine ve Şefika adında iki kadın yatmadan evvel odalarında söndürmeden bıraktıkları kömürden zehirlendiklerinden, tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmışlardır.

Şehir haberlerimiz burada bitmemiştir. 10 uncu sayfamıza bakınız

Mahkemelerde

Bankalar caddesi cinayetinin faili mahkeme huzurunda

Bir müddet evvel Galatada Bankalar caddesinde Ali adında 19 yaşlarında bir genç öldürülmüş ve cinayetin faili meydana çıkarılmamıştı. Bilâhare zabıtaca Rizeli Şükrü adında biri diğer iki arkadaşı birlikte zannatına alınmıştı. Rizeli Şükrü hakkında zabıtaca yapılan ilk tahkikat evrakı ikmal edilerek maznunlar dün, müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Cinayet hâdisesi meşhud suçlar kanunu dışında kaldığından suçlu umumi hükümler dairesinde sorgusu yapılmak ve

hakkında tevkif kararı alınmak üzere birinci sulh ceza hâkimi huzuruna çıkarılmıştır.

Katil Şükrü 25 yaşlarında uzun boylu esmer bir gençtir.

Karar hâkimi huzurunda yapılan duruşmada maznunun hüviyeti tesbit edildikten sonra cinayet hâdisesi etrafında sorgusu yapılmıştır.

Maznun suçunu tamamen inkâr ederek, maktulle bir kardeş gibi samimi olduklarını söylemiştir. Müteakiben Şük (Devamı 10 uncu sayfada)

Bugün L A L E Sinemasında

HENRY BATAİLLE'in en büyük Piyesi

VICTOR FRANÇEN - ANNIE DUCAUX'un eşsiz şaheseri

ÇILGIN BAKİRE

Ümitsiz bir aşkın dinmez ızdırabını, Bakir bir ihtiraslı büyük günahını, Ödürücü bir rekabetin derin hicranını yaşatan bir hayat faciasıdır. İlaveten: Karada, denizde, havada bir haftalık son harp raporu ve

RENKLİ MİKİ

Bugün saat 1 ve 2.30 da ucuz matinelere

SEVİŞTİĞİMİZ GÜNLER

JEANETTE NELSON

MacDONALD • EDDY

Pek yakında MELEK Sinemasında

ALEMDAR ve Milli Sinemalarında başladı
KADIN NAPOLYON... KRALİÇELERİN EN DİLBERİ VE EN MUHTEŞEMİ..

MARIE ANTOINETTE

Nasıl yükseldi? Nasıl parladı? Nasıl söndü?

Bütün cihan tarihini sallayan bu macerayı 939 un bu en büyük filminde hayranlıklar ve ibretlerle seyretmeyecek bir yirminci asır insanı olamaz.

Mümessilleri: NORMA SHEARER ve TYRON POWER

İki devre birden - Türkçe sözlü

"Alemdarda: Cumartesi matinelere: Saat 13 - 15.5 - 18 - Gece 21 de ;

"Milli'de Cumartesi matinelere: , 12 - 14.5 - 17 - Gece 20.45 de

Bu Hafta **SARAY** Sinemasında

Görülmemiş bir muvaffakiyetle göstermekte olduğu ve Sinemanın ideal çift artisti **BARBARA STANWYCK ve JOHN BOLES** tarafından yaratılan hissi, müessir, ve heyecanlı sahnelerle dolu emsalsiz

EBEDİYEN SENİNİM

(Stella Dallas)

filmini mutlaka gidip görünüz. Bütün annelerle kadınların görmeleri lâzımgelen bir filmidir. Annelik aşkı mı? Yoksa... Aşkı mı daha büyük? Seyircilerin kalplerini titreten bir şaheser. İlaveten FOKS JURNAL ve Avrupa harbi Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere.

Bugün: **SÜMER** Sinemasında

Bütün hasılât rekorunu kıran ve görülmemiş bir muvaffakiyetle gösterilen Genç, Şirin, Sevimli ve Güzel Yıldız

DEANNA DURBIN'in

en sou, en mükemmel ve en fazla alkışlanan ve takdirle seyredilen

İLK UYANIŞ

neş'e, gençlik, musiki, şarkı ve dans kaynağını siz de mutlaka gidip görünüz. Keyif ve zevkle eğleneceksiniz. İlaveten: EKLER JURNAL son dünya havadisleri. Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere.

Memleketimizde hiçbir filmin kazanmadığı muvaffakiyeti kazanan, Hiçbir filmin güremediği muvaffakiyeti gören büyük Türk filmi

ALLAHIN CENNETİ

Yalnız **İPEK** Sinemasında devam ediyor.

İlave olarak: **ANKARADA CÜMHURİYET BAYRAMI**

Bugün seanslar saat 12 - 2 - 4.15 - 6.30 ve 9 da (Dikkat: 12 ve 2 seansları tenzilâtlıdır.)

Almanya, nereden, ne vakit taarruz edebilir?

Fransız askerî muharrirleri vaziyeti nasıl görüyorlar?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Garb cephesinde Alman ağır toplarının nakli

Fransız askerî muharrirlerinin yazılarında öğreniyoruz ki Fransız başkumandanlığı Lehistan'a yardım için Eylül iptidalarında Almanların Zigfrid müstahkem mevziine taarruz etmek istiyorlarmış; fakat Fransada umumî seferberliğin birinci günü 2 Eylül, yani Almanların Lehistan'a taarruzlarının ertesi günü olduğu için ordular ve bahusus yüksek kudretli ağır topçular henüz hazır değilmiş. Eylül bidayetlerinde, elde ancak örtme (setir) kıt'aları hazır bulunduğuna başkumandanlık, Lehlilere yardım için bunlarla derhal Alman müstahkem hattının ileri mevzilerini almağa karar vermiş.

İşte garb cephesinde, 3 Eylül'den 15 Eylül'e kadar, devam etmiş olan Fransız kuvvetlerinin malûm şartlarla Alman arazisi içindeki ileri harekâtı bu sebeb ve suretle olmuştu. Fakat 15 te Zigfrid önüne gelmiş olan Fransız kıt'aları artık ilerliyecek oldular. Çünkü, Fransız askerî muharrirlerine göre, Zigfrid hattını döğüp tahrib edecek olan yüksek kudretli ağır topçular hâlâ gelememişlerdi.

Fransız ordularının seferberliklerini bitirerek hududlar gerisine yığılmalari 20 Eylül'e doğru bitmiş ve bu tarihte Fransız başkumandanlığı, ancak zayıf Alman kuvvetlerinin işgal ettiği, Zigfrid hattına taarruz için artık, icab eden korular (kolordular) la her türlü malzemeye malik imiş. Fakat bu sefer Leh ordusu yakılmış bulunuyordu. Rus orduları da, Leh topraklarına yürümüşlerdi.

Keza, Fransız muharrirlerine göre, garb hududuna ilk Alman kuvvetlerinin geldiği tarih 17 Eylül'dür. Bidayette az kuvvetlerle tutulmuş olmak dolayısıyla Zigfrid hattına karşı bir teşebbüs ne kadar makul görünüyorsa idiyse takviye edilmeğe başlamasından sonra buraya bir taarruz artık hiçbir muvaffakiyet ümid ettirmiyen delice bir hareket telâkki olunmağa başladı. Bundan başka mevcud olmayan Polonyaya yardım bahis mevzuu olamazdı.

Onun için Fransız başkumandanlığı, hükümetin de tasvibile, Eylül sonundan itibaren taarruzdan vazgeçmek kararını vermiş imiş. Zaten 15 Eylül tarihine kadar devam eden Fransız öncülerinin ileri hareketleri bu tarihten itibaren Zigfrid hattı önünde müdafaaya inkılâb etmişti.

Fakat bu karar, askerlik cihetile, diğer esaslı bir kararın daha verilmesini icab

ettirmişti, ki bu da tabiatile muhtemel bir Alman taarruzuna, hangi mukavezeset hattında kat'î müdafa edilecektir. Bizzat Majino hattında mı, yoksa bunun ilerisinde ve Alman topraklarında diğer bir hatta mı?

Fransızlara göre tabii bakımından iki müteakib mukavemet hattına malik olmaklık mantuka muhaliftir. Çünkü böyle bir tertibat müdafaanın kuvvetlerini ve enerjisini dağıtmaktan başka bir şeye yaramaz. Buna mukabil düşmanı durdurtmak için intihab olunacak tek mevziin bütün vasıtalarla tahkim edilmiş en kuvvetli bir hat olması ıktiza eder.

Bunun için Fransızlar, Alman topraklarında varmış buldukları en öndeki hatlarını ancak zayıf ileri karakol postaları tutarak ön kuvvetlerini Majinoya doğru kademelendirmişlerdi. İşte 16 Birinciteğrin tarihinde başhyan Alman öncülerinin ilerlemeleri Fransızları bu karar ve halde bularak neticede Fransızlar bütün Alman topraklarını tahliye etmişlerdir. Fakat Almanlar da, esas itibarile Majinoya taarruz niyetinde olmadıklarından, Fransız hududunun ötesinde ilerlemeğe teşebbüs etmemişlerdir. Bu sebeble tahliye tarihindenberi garb cephesinde Sarre ve Lauter ırmaqları bölgelerinde ehemmiyetli askerî faaliyetler olmamıştır. Bu cephe de müddet zarfında olan vak'aların en ehemmiyetlisi küçük baskınlarla topçu ateşidir. Fransızların tahminine göre yakın bir Alman taarruzuna delâlet edebilecek hiçbir emare yoktur.

O halde müttefikler için bugün bahis mevzuu olan şey, Almanlar garb cephesinde bir taarruza geçmek isterler ise asıl taarruzun hangi mntakada vukubulacağı meselesidir!

Fransızlara göre, Almanların bir müddet evvel Firth of Forth ve Scapa-Flow limanlarına, herhalde tecrübe maksadile yaptıkları zannolunan, hava akınları muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir. Çünkü, Alman bombardıman uçakları, bu kadar uzak mesafelere av uçakları refakat ettirmenin imkânsızlığı ve bizzat kendilerinin İngiliz av uçaklarına nisbetle muharebe kabiliyetlerinin azlığı dolayısıyla, İngiltereye yaptıkları her bir akında çok fazla nisbetlerde zayıya uğramışlardır. Bunun neticesi olarak, Fransada öyle zannolunuyor ki, fimabaad, fazla miktarda kuvvetli av uçaklarına malik bir düşmana karşı bu kadar uzak mesafelerdeki hedefleri uçak kütleleriyle bombardıman etmek teşebbüsleri artık bahis mevzuu olamaz. Bundan dolayı, Almanların, İngiliz sahillerine daha yakın deniz uçak limanları tedarik etmek ve sırf bu teknik sebeble Holandayı istila etmek istemeleri mümkün değildir.

Filvaki Vilhelmshafenin Londraya mesafesi takriben 600 Km. olduğu halde Zelande'nin İngiliz başşehirine olan mesafesi 300 Km. den daha azdır ve bunun için bu son üslerden hareket edecek olan bombacılar avcıların refakat etmesi kabildir.

Fakat malûmdur ki bir Alman taarruzunda (Devama 10 uncu sayfada)

Holânda Kraliçesi orduyu teftiş ediyor

Holânda kraliçesi Vilhelmina Alman hududuna doğru uzanan Gelderland eyaletinde askerlerini teftiş etmiştir. Havanın yağmurlu olmasına rağmen resmi geçit çok muntazam yapılmıştır.

Hâdiseler Karşısında

Kaloriferli apartıman

Komşunun tavuğu komşuya kaz görüldüğü gibi, kalorifersiz apartımanında oturduğum için komşunun kaloriferi de bana, dünyada eşi bulunmaz bir konfor vasıtası gibi görünmüştü. Ne yalan söyleyeyim havaların birdenbire soğuduğu bugünlerde komşumu çok kıskanmışım.

Dün akşam oturduğu apartımana gittim, kapı açılır açılmaz, tatlı bir sıcaklık vücudümü okşayınca kıskançlığım bir kat daha arttı:

— Maşallah sizde kalorifer yanmış! Demekten kendimi alamadım. Mütevazı bir insan olarak tanıdığım komşum, mahçub bir tavırla:

— Daha bugün yaktılar.. Pek de ısınmıyor ya!

Dedi. Salona girdik. Karşılıklı oturduk. Komşum bir sigara uzatırken kaloriferin radyatöründen

— Tak, tak!
Diye bir ses geldi. Radyatöre baktım. Komşum da baktı. Yüzünde hoşnutsuzluk ifade eden bir sıfat vardı. Bu tak taklar sanlı apartıman sahibinin bir kazı idi:

— Seni ısıtıyorum da, gene kadrimi bilmezsin!

— Tak, tak, tak, tak!

Bu daha sert ve daha sürekli olmuştu. Komşunun yüzünden hiddetlendiği belli idi. Tak taklardan çıkardığı mânâna acaba ne olabilirdi?

— Bir günde ne kadar kömür yanıyor, farkında değilsiniz.. Kömürün tonunu kaçta veriyorlar, umurlamazsınız... Fora yansın, parası sizin cebinizden çıkmıyor ya!.....

Bir müddet geçmişti. birbirini arkasına duyulan:

— Tak tak!

ları müteakıb:

— Fıs!

Diye de bir ses çıktı. Fısın arkası kesilmiyordu:

— Bu kadarı da fazla!

Komşum nihayet kendini zaptede memiş, isyan etmişti. Bu sefer herhalde daha fena mânâlar çıkarmış olacaktı:

— Bir de karşında oturana sorsana, kalorifersiz apartımanında nasıl da titrer?...
... Farkında değilsen, ben sana hatırlatayım, bu akşam soğuktan donmamak için buraya geldi.

... Sizi ısıttığımız kâfi gelmiyor. Konu komşunuzu da ısıtacağız ha!
... Lüpe konmak buna derler, hele kunturat bitsin sen bu evde güç otursun.

Kaloriferin, kaloriferli apartıman sahibine tercüman olan, tak takları, fısıfları bitmiyordu. Komşum da hiddetlendikçe hiddetleniyor, renkten renge giriyordu. Daha fazla oturmam abes olacaktı. Müsaade alıp çıktım. Ve kalorifersiz apartımanına döndüm.

Kapıyı anahtarla açtığı zaman, lacaklı nefesine benzer soğuk bir hava beni karşıladı; amma:

— Adam sende, dedim, böylesi daha iyi; hiç olmazsa bu cihetten kafam dinç kalıyor.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Polonya köylülerinin telgrafı

Polonyanın, bazı mahallerinde köylülerin kendilerine mahsus telgrafları vardır. Bu telgraflar ağız tarafı dar, diğer tarafı geniş uzun borulardır. Köylüler bu boruları ağızlarına yaklaştırıp bağırarak konuşurlar. Fakat bağrımları söz söylemek değildir, kendi aralarında kararlaştırdıkları bir nevi şifrelere göre seslerini aynen telsiz telgrafta olduğu gibi çıkarırlar.

Geceleri uçan kuş

Gece kuşlarının ekserisinin, geceleri çıkıp gündüzleri yuvalarına girmelerinin sebebi, yedikleri böcek, fare, nevinden hayvanların gündüzleri toprak altında saklanan ve geceleri çıkan hayvanlar olmasındandır.

GÖNÜLİŞLERİ

Fakat hayat budur

Bugün «garib» kelimesile tavsif edebileceğim bir mektub aldım. Bu mektubu yazan okuyucum kendi kullandığı tabirle «yaşamakta» zevk değil zehir bulmuş» bir erkektir. Müsaadesile sergüzeştini biraz kısaltarak anlatacağım. Diyor ki:

— «30 yaşına kadar hiç bir kontrole tâbi olmadan gayesiz ve programsız olarak yaşadım. Hayatım eski devrin eğlence ve safahat âlemlerinde manasız olarak geçti, bu nunla beraber çalışmaktan ziyade muharebe devrinin garib tesadüflerinden istifade ederek hayatın para kısmını temin etmiş oldum.

Hayatın birinci kısmı budur. İkinci kısmına gelince:

Programsız, hedefsiz, kontrolsüz, daimi eğlence içinde geçen hayat tarzı beni günün birinde evlenmeye sevkederdi.

Karım sevmediğim, istemediğim bir kadındı, evlendiğimim ilk haftalarında ayrılmaklığım lâzımdı, acıydım, zayıf buldum, tembellik ettim, ayrılmadım. Yekdiğeri arkasından üç çocuğum oldu. Ve benim için hayat bu sevmediğim kadınlara çocuklarının arasında müvazenesiz

geçti. Bari çocuklarım istediğim gibi olsalardı, hayır bu saadetten de mahrum oldum. Büyüdüler, birer birer başlarını alıp gittiler. Ve ben gene sevmediğim kadınlara karşı karşıya kaldım.

Gazetenizi hergün köşemde okurum ve gönül işleri bahsine gelince gülerim, masal derim.»

Okuyucumun gönül işlerini masal sanmakta hakkı var: Hayatı görmemiş, anlamamış, yaşamamış, tabii zevkinde almamış bir adamdır; bu itibarla ömrü beyhude geçmiştir denilebilir. Hiç şüphe yok ki başlangıçta kabahat kendisinin değildir. Aile hayatından, programından disiplininin mahrumiyet yüzde doksan kişiyi küreksiz ve dümensiz kalmış bir sandala çevirir, dalgaların akıntısına tâbi olarak çalkalar. Fakat «başlangıçta kabahat» dedim, zira okuyucum düşünme çağına geldiği zaman kendisini kurtarabilirdi, yüzde doksan bedbahtın arasından sıyrılarak geriye kalan yüzde ona iltihak edebilirdi, onu da yapmamıştır. Fakat fazla şikâyet etmiyelim: Bir kısmımız için hayat budur, böyle gelir, böyle geçer.

TEYZE

Karagöz muhaveresi:

Bugünün çocuğu

Hacivad perdeye gelir:
— Hayhak.
Karagöz bağıır:
— Ne oluyorsun gene balkabak.
Hacivad — Vay Karagözüm, bu ses senin sesin.
Karagöz — Ne oldu, sen kimsin neredesin.
Hacivad — Benim ayol Karagöz!
Karagöz — (perdeye gelir) Vay bizim Hacivadım. Ne yapıyorsun bakayım Hacivadım.
Hacivad — Seni göreceğim geldi de buralara kadar geldim.
Karagöz — Ya demek göreceğin geldi.
Hacivad — Oğlumu mektebe götürmüşüm de.
Karagöz — Mektebe mi götürdün, maşallah maşallah. bari zihni açık mı?
Hacivad — Zihni açık ya. Hem şimdiki mekteplerde insanın zihni açık olmasa da, gene öğretmek usulünü biliyorlar.
Karagöz — Vah vah.
Hacivad — Niye vah vah diyorsun?
Karagöz — Ben mektebe giderken.
Hacivad — Sen mektebe gittin ha!
Karagöz — Gittim ya, Cevher ağa mektebine gittim.
Hacivad — E ne yaptın?
Karagöz — Ben de onu anlatacağım, bırakmıyorsun ki anlatayım.
Hacivad — Anlat dînliyorum.
Karagöz — Anlatacağım amma sözümü kesmezsen.
Hacivad — Ben senin sözünü nasıl kesebilirim ki, elimde ne makas var, ne bıçak.
Karagöz — Sözümü sözle kesersen.
Hacivad — Şimdilik o da mümkün değil. Evde ekmeğe kesmek için almışlardı. Unuttum.
Karagöz — Neyi ekmeğe kesmek için almışlardı da unuttun?
Hacivad — Sözümü.
Karagöz — Canım sözle, söz kesilir amma ekmeğe kesilmez. Zevzekliği bırak da beni dinle.
Hacivad — Dînliyorum Karagöz.
Karagöz — Vah vah dememin sebebi söyleyecektim. Ben mektebe gitmişim. Zihnim açık değildi.
Hacivad — O malûm.
Karagöz — Lâfımı kesme, kızdırırın Hoca zihnim açılsın diye hergün beni bir nöbet falakaya yatırır. Döğer döverdi. Fakat bir türlü de zihnim açılmamıştı. Bir şey de öğrenemedim.
Hacivad — Ya demek öyle oldu.
Karagöz — İşte öyle oldu. Şimdiki mekteplerde, zihni açık olmaları da öğretilmelerine göre kim bilir, onlar benim verdiğim dayakların kaç mislini yapıyorlardır.
Hacivad — Canım Karagöz mektebde dayak olur mu, şimdiki mekteplerde çocuğa fiskeyle bile vurulmaz.
Karagöz — Öyleyse nasıl ders akıllarına giriyor.
Hacivad — Dayak yemedikleri için, öğretmenler ders vermeyi bildikleri için, okumak yazmak kolaylaştığı için. Daha sayayım mı?
Karagöz — Şimdilik bu kadar kâfi.
Hacivad aklıma geldikçe, içime de korku gelir Ebecdi tam iki ayda öğrenmişim.
Hacivad — Yalnız ebecdi mi?
Karagöz — Ha, yalnız ebecdi.
Hacivad — Üvezi öğrenemedin mi?
Karagöz — Üvezi öğrenemedim amma gördüm. Manav dükkânında satıyorlar.
Hacivad — Kelemen.
Karagöz — Bu kadar fazlasına gelmem. Ben yalnız ebecdi öğrenmişim.

Karagöz — Olur mu canım, elif Edirne, B. Beylerbeyi T. Tekirdağ, S. Selânik, Cım Cibali, Ha Hasircılar, Hı hıyar bostanı diye ezberler ezberler öğrenemedik.

Hacivad — Tabii öğrenemediniz. Çünkü o zamanki güçtü, şimdiki kolay. Demin de söyledim ya, o zamandaki her şey bugünkünden ayrıydı. Mektep, alfabe, öğretmen, mattâ çocuk bile.

Karagöz — Çocuk bile ayrıydı ha. Bugünün çocukları bizim gibi değiller mi?

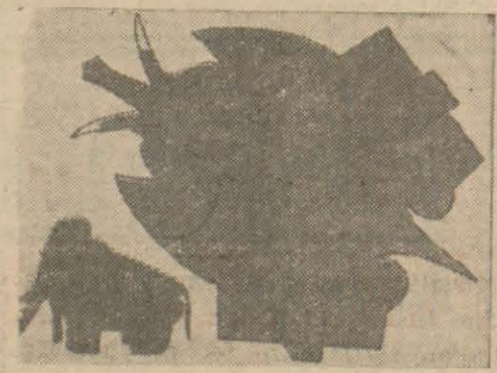
Hacivad — Tabii bizim gibi değil, biz o zaman çocukları görgüsüz yetiştirirdik. Ne oyun hakkımızı tanırlandı; ne eğlencemize alâkadar olurlardı. Daha ne diyeyim. Bugünkü çocuktan her bakımdan ayrıydık. Bugünkü çocuk hür ve müstakil Türkiye'de doğmuş, Cümhuriyet çocuğudur. O Cümhuriyetin bütün feyizlerinden istifade ettirilerek yetiştiriliyor. Tabii bize benzemez.

Karagöz — Doğrusunu istersen Hacivad, tekrar çocuk olmak mümkün olsa, çocuk olacağım geldi.

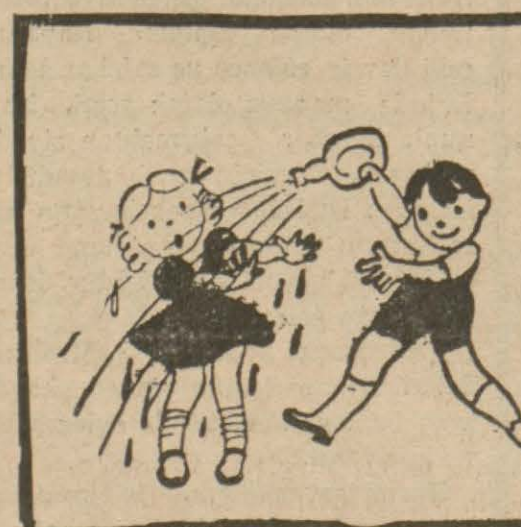
Hacivad — Çocuğumu gördükçe ben de senin gibi düşünüyorum Karagöz.

ELİŞLERİ

Mukavvadan fil

Mukavvadan bir fil yapmak ister misiniz? Gayet kolaydır. Bir mukavva parçası alın. Resimde gördüğünüz şekildedir. Resim üzerine koyunuz. bakınız, işte size mukavva bir fil!

Matinle Jale iki kardeşler. Bir gün Jale güzel eblisesini giymişti. Metin başına kolonya sürerken Jaleyi gördü. Ve kolonya şişesindeki kolonyayı Jale'nin üzerine döktü. Bundan canı sıkılan Jale:
— Görürsün Metin demişti, ben de sana ne yapacağım.

Oyunlar eğlenceler

Tavşanların taksimi

İki baba ve iki oğul bir sabah ava çıkarlar. O gün de av için müsaid günmüş. Öğle vakti bir kır kahvesine oturdukları zaman çantalarını açmışlar, ortaya dokuz tane tavşan çıkmış.

— Bunları müsavi miktarda taksim ederiz.

Demişler, ve hiçbir tavşanı parçalamadan taksim etmişler, bu nasıl olur?

Düşünün olabilecek mi? Siz hallettinize ne âlâ, eğer halledemedinizse ben söyleyeyim.

İki baba ve iki oğul şunlardır: Bir büyük baba, bir onun oğlu, bir de onun oğlu. İki tane baba ile iki tane oğul etmez mi? Demek oluyor ki üç kişidir.

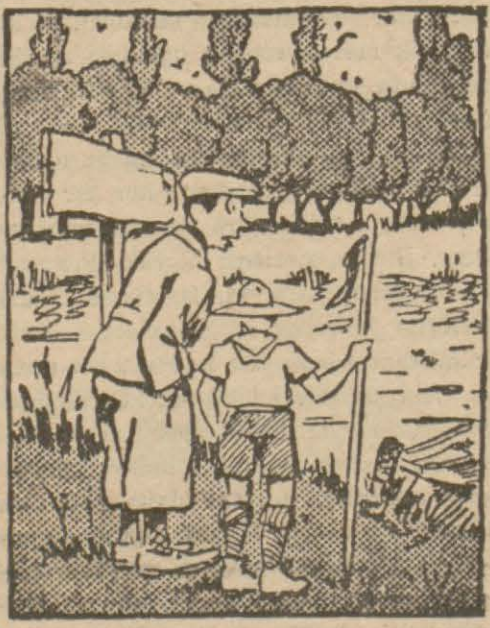

er. Tavşanlar da dokuz olduğuna göre her birine üç tavşan düşer.

Mantar toplama oyunu

Birkaç arkadaş bu oyunu oynayabilirsiniz. Birbirinden birer metre kadar arıyla yere dört, beş, hattı daha fazla uzunluğunda müvazi çizgiler çizersiniz. Çizgilerin başlangıç ve bitim noktaları aynı tarzda olur. Her çizginin bitim yerine muayyen bir miktarda mantarlar koyarsınız. Bir işaret üzerine her biriniz kendi çizginiz istikametinde koşup bir mantar alır çizginin nihayetine koşar oradan dönüp ikinci mantarı alırsınız, böylece mantarlar bitinceye kadar devam edersiniz. Kim mantarlarını ilk olarak toplarsa oyunu kazanmış olur.

Yeni bilmecemiz

İki arkadaş dere kenarına geldiler. Karşıya geçeceklerdi. Kayığı gördüler. Fakat kayıkçı meydanda yoktu. Acaba nerede?

Resimde siz kayıkçıyı arayınız bu lursanız, olduğu yere bir işaret koyun

Küçük filin maceraları

Küçük filin sahibi, yeni bir apartmana taşınmıştı. Apartmanın sahibi, apartmanında hayvan beslenmesine müsaade etmeyeceğini söylemişti. Küçük filin sahibi bu yüzden fili apartmana gizlice getirmişti.

— Bak, dedi, burada fazla gürültü yapmak, öteye beriye çıkmak, kapı dışarı atılır.

Bu sırada ayak sesleri duydu, kapıcı geliyordu. Fili saklamak lâzımdı. Filin sahibi hemen buna bir çare buldu. Fili alçak bir masanın üzerine çıkardı:

— Şimdi, dedi, kapıcıya senin için bir heykel, derim. Canlı olduğunun nereden farkına varacak?

Kapıcı salona girmişti. Fili gördü, filin sahibi izahat verdi:

— Ben de şimdi onunla mesguldüm, bu fil heykelini salona koymak için yapıyorum.

— Güzel değil mi?
Kapıcı uzaktan file baktıktan sonra:

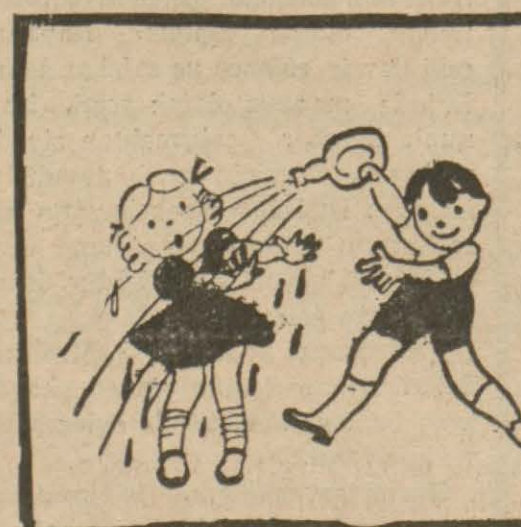

— Çok güzel olmuş, deyince fil olduğu yerden sıçradı:

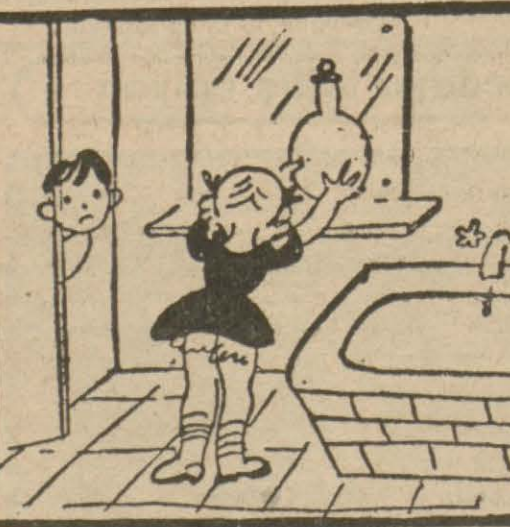
— Gerçi bunu yapmamam lâzımdı amma, dedi, benim için güzel denildiği zaman teşekkür etmeden duramam. Size çok teşekkür ederim bayan kapıcı.

ve resmi gazeteden kesip bize gönderin. Doğru bilenlerden bir kişiye bir kilo çikolata, bir kişiye bir futbol topu diğer eli kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz. Bilmecenizi yazınız.

ye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecenizi bize gönderdiğiniz zarfın üzerine bilmecenizi yazınız ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

Matinle Jale iki kardeşler. Bir gün Jale güzel eblisesini giymişti. Metin başına kolonya sürerken Jaleyi gördü. Ve kolonya şişesindeki kolonyayı Jale'nin üzerine döktü. Bundan canı sıkılan Jale:
— Görürsün Metin demişti, ben de sana ne yapacağım.

Metin o gece bir rüya gördü. Jale banyoya girmiş, rafın üzerinde duran babalarının saç ilacını almıştı. Metin:
— Jale bu saç ilacını ne yapacak? Diye kapıdan bakıyordu.

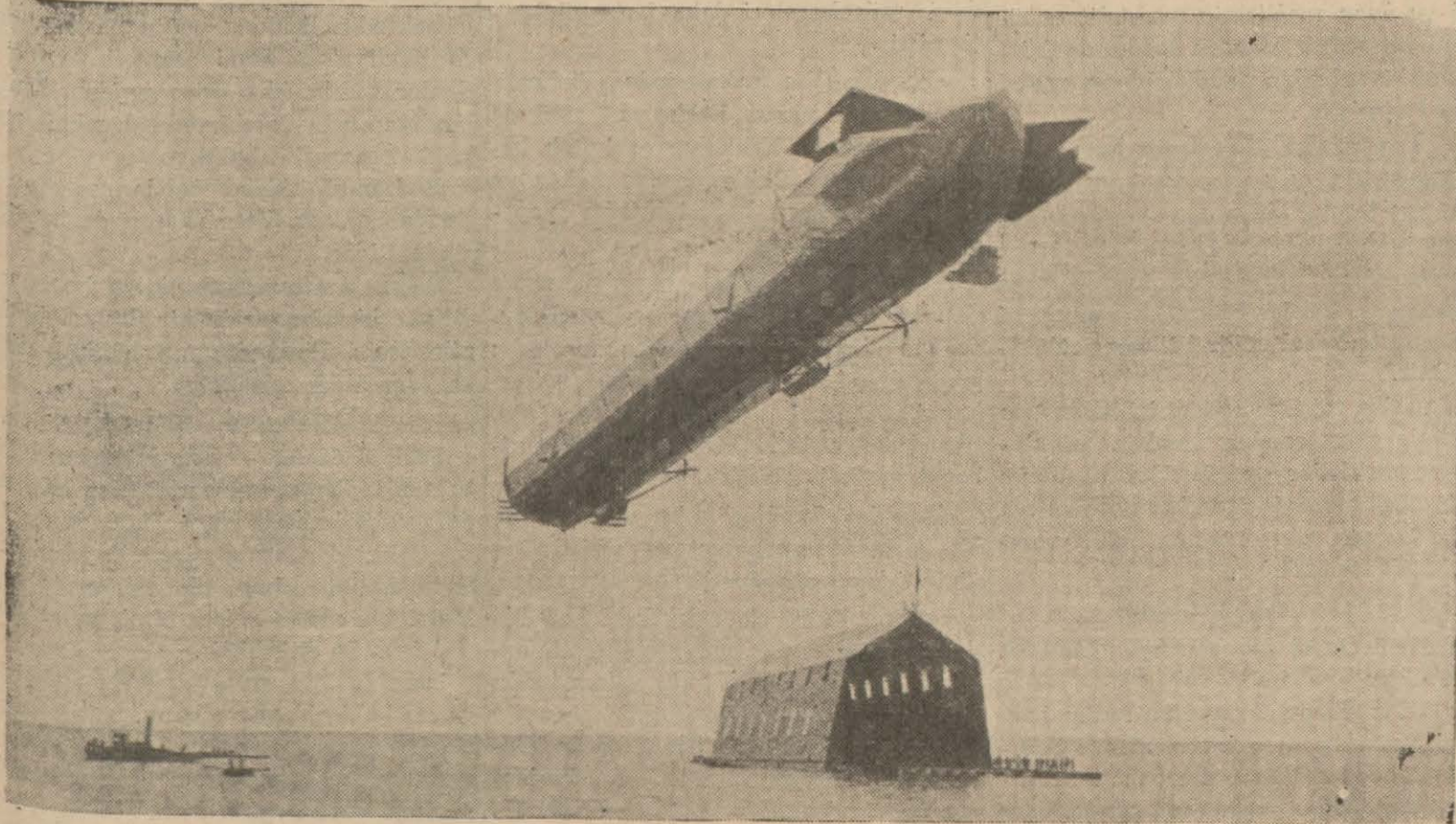
Jale, saç ilacı şişesi elinde banyodan çıkmıştı. Metin gördü:
— Sen bir şişe kolonyayı başından aşağı döker misin?
Dedi. Ve saç ilacı şişesinde bulunan bütün ilacı Metinin başından aşağı boşalttı.

Babalarının saçları dökülmesin, dökülenlerin yerine yenileri çıksın diye sürdüğü bu ilaç Metine hemen testirini göstermişti. Metinin saçları uzadıktan başka sakalı bıyığı da çıkmıştı. Fakat bu bir rüya idi. Uyandıktan zaman eskil gibi kalkmıştı. Bir daha kardeşine kolonya dökmeye tövbe etti.

Büyük Harb içinde Londrayı nasıl bombardıman etmiştik?

Eski bir Alman tayyarecisinin İngiliz gazetelerinde çıkan yazısı

Büyük Harbde kullanılan Alman jeplinlerinden biri

31 Mayıs 1915 sabahında borazan sesleriyle erkenden uyanıktık.

Büyükselede Evert zeplini sundurmalarında altmış arkadaşlık. Bizi böyle dondurucu, rütubetli sabahın erken vaktinde saat beş buçukta uyandırdığı için borazanı başıya epeyce verdiğimiz.

Fakat, yapılacak işlerin de mevcut olduğunu biliyorduk. Daha henüz isimleri malûm olmayan bir grupumuz Londrayı bombardıman etmeye gidecekti:

O günü ve bunu takip eden müthiş geceyi sanki dün olmuş kadar bütün teferrütle hatırlıyorum. İngiliz tayyare kuvvetlerinin faaliyetlerine dair gelen haberleri okuduğuma gülümsediğim için bana şaşmayınız. Zira bundan yirmi dört sene evvel şaşkına dönmüş Londrayı tepeden inme bir şekilde bombardıman etmiştik. Halbuki, bugün ise vaziyetler tamamiyle değişmiştir, ve eski çamlar bar-dak olmuştur.

Bence sivil ahaliyi bombardıman etmek için en iyi tayyareleri, zepinleri gön dermek bir hatadır. Zira bundan ordu çok şey kaybeder. Onun için de Berlindeki «en büyüğümüzün» zepinlerimizi hazırlamak üzere emir verdiğini öğrendiğimiz zaman hayretten dona kaldık. Filhakika, muhtelif vesilelerle dört kere İngiltereye havadan hücumlarda bulunmuş olan binbaşı Ericoh Lennarz bizim kampta bulunmakta idi. Lennarz şahsi Fokker tayyaresiyle Londrayı bile bombardıman etmişti. Küçük bir Fokker, ne de olsa fazla bir kuvvet ifade etmezdi. Bizde ötekinelerle bu tip makinelerden vardı. Lakin emir çok tuhaftı ve anlaşılması da mümkün değildi. Yeni hücumda LZ 38 zepinini kullanmamız tebliğ olunmuştu. Zepinimiz o zamanlar, cepheye iş görüyor, sadece bahri istikşafta bulunuyordu. Allah göstermesin, böyle kıymetli bir balonu kaybetmek çok fena olurdu.

Fakat verilen emirleri münkaşa etmek bize düşmezdi. Bütün gün canımızı dışımıza takarak boğaz seyahati için L. Z. 38 i hazırlamaya çalıştık. Bomba yataklarına bir buçuk ton yangın ve yüksek ıstıialli bombalar yerleştirdik. Fakat bacağımız için bu bir buçuk ton mühimmatın kâfi gelmeyeceği anlaşılıyordu. Alâde de bombardıman tayyarelerinden daha fazla yük kaldırma kabiliyetimiz olduğu halde Londranın bende birini silip süpürecek kadar mühimmat alamadığımızı söylersem şaşmayınız. Neden mi?.. Alamadık istel..

O gün ikindiye doğru bir kol halinde kumandanın önünden geçtik, sefere iştirak edecek olan tayfalar seçildi. On saat içinde bütün ömrünce duyamayacağı bir

heyecan anafuruna tutulacak olan bu tayfalardan biri de bendim. Havalanmadan evvel yemek yedik. Sonra, deri ceketleri sırtımıza, kürk külâhlarımızı başımıza geçirdik. Yerlerimizi aldık.

Havalandık, ve harb paniğine tutulmuş olan Belçikanın üzerinden geçtik. Şüphe yok ki, jeplinimiz, gece sefere çıkmış olan modern bombardıman tayyarelerinden daha sessiz idi. Fakat buna rağmen dinleme aletleriyle izimiz bulunmasın diye de iki bin metreden fazla yükseldik.

Binbaşı Linnarz yolu biliyordu, üstelik te aynı yolu daha beş gün evvel katetmişti. Dolayısıyla, bizi Thames körfezinden geçirip, Southend üstünden, ve nehir yukarısından Londraya ulaştırdı. Çocuk iken Londraya gelip meşhur parlamentoyu, Avam Kamarasını ve millî galeriyi görmeyi çok arzu ederdim.. İşte şimdi fırsat düşmüş, Londraya gelmiştim. Amma, Londranın içinde değil de, üzerinde bulunuyordum, ne beis vardı, sanki...

10 bin kademe yükselirken dondurucu bir soğuk yüzlerimizi kamçladı. Parlak, berrak bir gece idi. Bombardımanı müessir kılmak, bombaları tam yerine atmak için çarçabuk süratimizi, akışımızı hesapladık. Her bombacının yanında bulunan bir muavin önünde duran, harita ve mühendis cetvelle mesafeyi ve sürati kolaylıkla tesbit ediyordu. Havada 120 mil süratle kayan en modern bir bombardıman tayyaresi bu derece kat'i atışlar yapamazdı.

Kumandan:

— Vorsicht!.. (Dikkat!) diye bağırdı ve birinci elektrik düğmesi basıldı. Altımızdaki siyah ve gümmüş renkli ay ışığı ile yanan haritada portakal rengindeki bir alevin parlamasından evvel geçen dakikalar, bana tapkı asırlar kadar uzun geldi. Muazzam 16 silindirli makinemizin çıkardığı uğultuyu, boğuk, tıkanık bir gürlüme bastırdı. Bomba hedefine isabet etmişti.

Yükseklerde, karanlıkta rahat rahat uçtuğumuzu sanırsanız, aldınırsınız. Hiç bir bombacının vazifesi kolay değildir.

Dondurucu bir soğuk vardı. Daracık gondol gibi mevkiimizde hapsedildiğimiz için adeta her tarafımız uyuşmuştu. Aradan birkaç saniye geçmişti ki, büyük, uzun ve enli ışık sütunları göğü taramaya, bulutların arasından süzülmeğe başladılar. Işıldaklar harekete geçmişti. Bundan 24 sene evvel Londrada hakiki ışık barajları mevcut değildi.

Buna rağmen bütün ışıkları -mız söndürülmüş olduğu halde, bizi, yakalamış bulunan ışıldaklar, teknemizi gündüz gibi aydınlatıyordu. Bu ışık pek göz kamaştırıcı idi. Manevra yapıp, dönmemize ve tam yol ile hareket etmemize rağmen bu ışıklardan kurtulamıyorduk, çok sürmeden ve ancak birkaç dakika sonra da, izleyici öbüslerin vınlayışını ve mermilerin vızıldayışlarını duyduk.

Bir saat kadar Londra üzerinde ve cenubuşarki sahillerinde, müthiş ve terletici bir köşe kapmaca oynadık. Her otuz saniyede birer bomba salladık. İsabetleri kaydederek portakal renkli alev sütunlarını kolladık. Süratimizin derecesini, bu alev sütunlarının yarattığı şelâlerden ve yangın bombalarının düştükten sonra havaya yükselen siyah duman sütunlarından kestirdik, hesapladık. Evet, bize verilen emri hakkile yerine getiriyorduk.

Southminsterde dahi tayyare toplarından kurtulmak için yükseldikçe yükselerek sahile doğru yol aldık. Buna rağmen tehlikeden kurtulmuş değildik. Ölümden pervaları olmadığı anlaşılan İngilizlerin kullandığı küçük İngiliz tayyareleri, jeplinimizin yanına tehlikeli surette endahlarda bulunarak altımızda uçuşuyorlardı. Jeplin hidrojenle şişirilmişti. Bir kurşun isabetile, Hindenburg jeplininin Lakehurstta uğradığı akubet gibi, biz de berhava olur, alevler içinde kaynar gidebilirdik.

Uzun, heyecanlı bir kaçıştan sonra, şafak sökerken Belçika üzerine varmış bulunuyorduk. Vazifemizi yapmışık, sağ ve salim geri döndüğümüze sevinmiyorduk. Bu uçuş, cehennemî bir seyahat olmuştur.

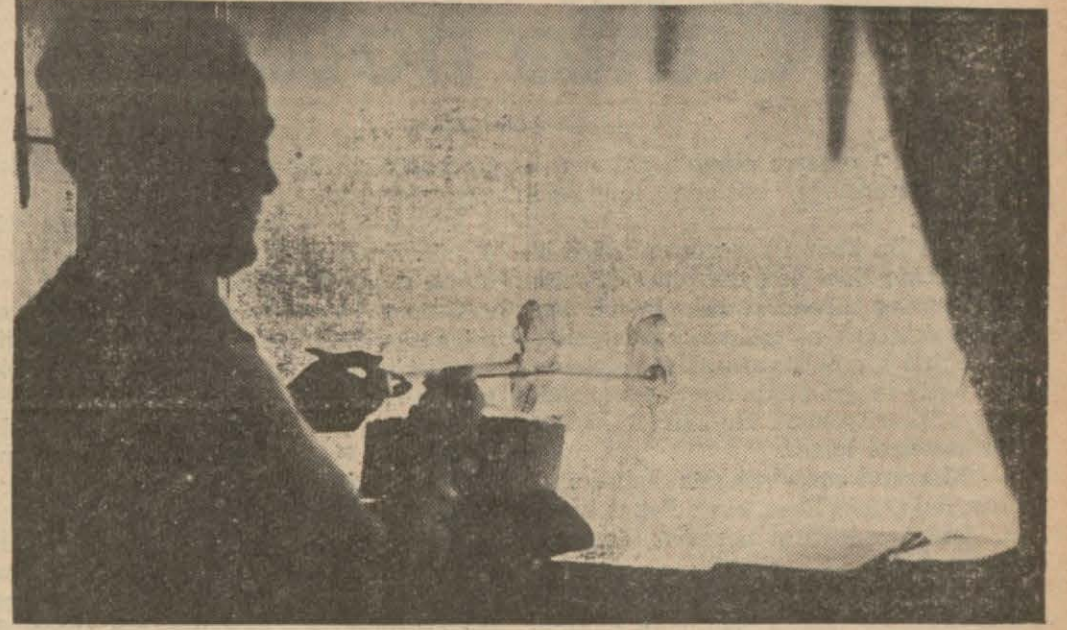
Üslerimize dönünce bizi hararetle karşıladılar, alkışladılar, kumandanımız tebrikte bulundu. Su gibi içki içtik. Sonra, 10 saat devam eden bu baştanbaşaya heyecanlı maceranın yorgunluğu ile yataklarımıza kendimizi dar attık ve saatlerce süren bir uykuya daldık.

Bu seyahatimiz, masrafına değmedi dersem inanınız. Zira, evvelâ beş yüz bin İngiliz lira hak jeplini tehlikeye koymuş, bir buçuk tonluk mühimmatla yola çıkmış ve en iyi tayyarecilerimizden bir kısmının hayatı ile oynamışık. Bir günde hazırlanmış, bir gece içinde Londrayı bombardıman etmiş ve sonunda da bütün kazancımız ancak yedi kişiyi öldürmek ve 35 kişiyi de yaralamak olmuştur. Böyle bir seyahat, bugünkü şartlarla asla yapılamaz.

Ceviren: İbrahim Hoyi

1939 Ramazanında Aksaray kahvesinde Karagöz seyrettim

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Sigfirid veya Majino hatlarından biri yarılmış deselerdi, Çembelaynle Hitleri sarmaş dolaş görseydim, işitseydim ki, şehirde ihtikâr yapan esnaf ve tüccar kalmamış, bunlara olmaz şeyler değil, der geçerdim. Dün Aksarayı bir köşesinde Karagözün ilânını gördüm -ğüm zaman düştüğüm hayret öyle derin oldu ki, dibini buluncaya kadar yuvarlandığım mesafe çocukluğumla bugünün arasını geren yılların uzunluğunu buldu.

Ramazan demek Karagöz demektir. Karagöz deyince de muhakkak Ramazan hatırlanır. Karagözle Hacivad ne ise Karagözle Ramazan odur. Birbirlerinden ayrılmazlar.

Halbuki yıllar var, Ramazanda şehrin bir köşesine tek bir hayal perdesi kurulmuyor. Vâkide bütün dünya türlü ihtimallerin hayali içinde hayal perdesini düşünecek halde değil amma, ne olsa Ramazanla beraber gözümüz Karagözün arıyor; geçen günkü yazımda hiç bir tarafta Karagöz perdesi kurulmadığından şikâvet etmişim. Bunun hemenertesinde Karagözün sevimli çehresiyle kahvenin cemekeğinde görünce yıllardır görmediğim çok sevgili bir dostla karşılaşmış gibi sevindim.

Bir kahvenin, eskiden düğünlere tahşis edilen üst salonu Ramazan münasebetile Karagöze kapılarını açmıştı. Aşağıda tavla sakırtıları, radvonun sesine bir parazit gibi karışırken, yukarıda açık balkon kapısının önünde keman, def, ve cümbüşten ibaret üç kişilik bir saz heveti icrayı ahenk etmekte idi.

Kapının önünde yarısı yırtılmış hattı mihiye benzeyen bir yazı ile süslü bir afişin önünde bir adamcağız muttasıl çirrak çalıyor.

İk bakışta yukarısının bir ilk mekteb tenefüşhanesinden farkı yoktu. Çoluk çocuk, henüz salon tenha olduğu için kovalamaca oynuyorlar, mantar tabancları ile Amerikan filmlerini taklid eder jestler yapıyorlar, sandalye altlarından fırlıyorlar, beton direklerin arkasından birbirlerini teslim alıyorlardı.

Bittabi bu gürültü arasında sazın bir curcunadan farkı kalmamıştı. Sisman bir adamcağız kam ter içinde, durun, vabnavın, dive çocukları yerlerine oturmaya çalışıyordu.

Karsıki Valide camiinde teravih nihavete erdikten sonra salon bir havli kalabalıklaştı. Yaşlı başlı bayanlar, genç kızlar ve erkekler de salonda ver alınca, çocuklar da daha fazla yaramazlık etmekten çekinip yerlerine oturdu.

Salonun nihayetine bir Karagöz bir de kukla perdesi kurulmuştu. Saat sekiç bucuğu bulunca balkondaki saz heveti perdenin önüne geçti.

« Ah o ne bakış, o ne gözler » Sarkısı kukla başladı. Nazi istihna ile kuklanın perdesi kalktı. İpli bir kukla, alı pullu, bir elbise sırtında ortava geldi, kırıkla, döküle, sarkısını söyledi. Bittikten sonra da serdan kırık, öbök çalkaladı, titredi. Ve.. onu zevketen, cambaza kadar birçok kuklalar takip etti. Çocuklar, yalnız çocuklar mı ya, büyükler bile kukladan pek hazzettiler. Kukla biter bitmez, Karagöz perdesinin ışıkları yandı.

Perdede keçi mi, merkeb mi, inek mi

ne olduğu belirsiz bir göstermelik duyuyordu. Bir el çocukların:

— Kışt, kışt!

Sedaları arasında göstermeliği im bir zırlıtı ile kaldırıp götürdü: Perde gazelini müteakib Hacivad se-mai okuyarak boy gösterdi:

Nakış sun'un remzeder hüsnünde rüyet perdesi hakikat perdesi

Bir haccı hükmü ezeldendir

Çocuklar bu söylenenlerden bir te-

kinin mânasını anlamıyorlardı; amma, belli bir zevkle seyrediyorlardı. Bana, bilhassa Hacivadın belini kırıp bacaklarını sallayarak söylediği:

« Etmış istilâ cihânı habî gâflet perdesi »

Mısraı bilmem neden pek mânalı geldi. Bu deve derisi hayal birkaç asırlık bir dille adetâ bugünü anlatıyordu.

Karagözle Hacivad kapışıklık za-man çocukların neşesi görülecek bir şeydi. Muhakkak ki, Karagözle Hacivad garb cephesinden daha ciddi bir doğuş yaptılar.

— Of bittim, muşmula gibi yerlere serildim, of omuz başlarım, samur kaşlarım, küp kapaklarım! diye Karagözün dayağı yedikten sonra sıızlanmasile malûm muhavere başladı.

Karagözle Hacivad şarkıcılık yapmıya karar verdiler.

Bana muhavere içinde en güzeli bu gelir. Hacivadla Karagöz mahalle mahalle dolaşırlar. Hacivadın kulakları ağır işittiği için pencereden seslenenlerin hangi şarkıyı istediklerini acemi bir doçent gibi Karagöz Hacivada tercüme eder. Size birkaç tanesini nakledeyim:

Bir kadın sesleniyor:

— Hu, şarkıcı babalar, siz de «Firkatine canlar dayanmaz» şarkısı var mı?

Hacivad — Ne diyor Karagöz?

Karagöz — Fırtınaya camlar dayanmaz, diyor. Elbette bu lodosa cam dayanır mı?

Diğer bir evden sesleniyorlar:

— Siz de Şakir ağanın bestenigârı var mı?

Hacivad — Ne diyorlar Karagöz?

Karagöz — Şakir ağanın pestile enginarı var mı? diyorlar.

Hele şu cidden nefis:

— Havdi bakalım, «Açtım yüzünü talâtı didarına baktım!» şarkısını söyleyin!..

Hacivad — Ne istiyorlar Karagöz?..

Karagöz — Bunlar kimyager galiba Hacivad, baksana; «Açtım gözümü Talât bevin idrarına baktım» diyor.

Muhavere, Rusya-Finlandiya müza-

kereleri kadar uzun sürdü.

İkinci perdede Karagözün gelin ol-

masını seyrettim. Zaten hayalî İrfan Açıköz, içeri girerken:

— Bu aksam niyetimiz Karagözün gelin etmek demişti.

Cocuklar olsun, büyükler olsun, oyunu sonuna kadar alâka ve zevkle takip ettiler. Ben kendi hesabıma 1939 Ramazanında Karagözün hic de garipsemedim. Hattâ garipseyenlere hayret biraz da hiddet ettim.

Mademki Karagöze, eski, bugünkü zevklerimizde tekabül etmiyor, divoruz. Bunu diyecek kadar cür'etkâr da, niçin Karagözün biraz modernleştirip, bugüne intibak ettirmek yoluna gitmiyecek kadar alâkasız?

Nusret Safa Coşkun

«Son Posta»nın zabta romanı: 37

KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Sahte noter

Fotografını omarın elinden aldı ve satıcılara göstermeğe başladı. İçlerinden bir tanesi:

— Ben bu kadını tanıyorum, diye bağırdı. Birine Noel hediyesi olarak benden bir Brovning tabancası aldı. Bu işi biraz da merak etmiş olduğumu hatırlıyorum. Çok sinirli bir hali vardı. Bu iş için buraya polis te gelmişti. Evet, evet, şimdi çok iyi hatırlıyorum. Bu doktor kadının katli meselesi içindi.

— Marraud meselesinden bahsediyorsunuz, değil mi? Evet, evet. Fakat bunun aynı kadını olduğunu nereden tahmin ediyorsunuz?

— Bu kadının kim olduğunu bilmiyorum. Belki de doktor kadını bu değildir, polis benden Noelin arifesinde bir genç kadına silah satıp satmadığını sordu, o gün de yalnız bir tek kadına silah satmış olduğum için evet cevabını verdim.

— Fakat yanılsınız, dostum. Bu kadın doktor değildir. O benim kuzinimdir, ona bir Brovning tabancası sattığınıza eminsiniz demek?

— Yüzde yüz eminim.
— Ne ise ötesi beni alakadar etmez. Benim için en mühim mesele kuzininin buradan böyle bir silah satın almış olmasıdır, o halde şimdi başına bir felâket gelmiş olabilir. Bu aile için ciddi çok fena bir şey olacak. Bizim gibi namuslu insanlar için en ayıp, ne utanılacak hal değil mi? İsmimiz gazetelere geçecek. Ya zavallı kocası... Ne ise ben gidiyorum. Allaha ısmarladık.

Acele çıktı, bacakları öyle hafiflemişti ki otobüslerden daha hızlı gidiyordu, şimdi öğrenmek istediğini öğrenmiş bulunuyordu. Matmazel Jourdain kendini öldürmemiş katledilmişti.

Gomar evvelâ meyhanesine girdi. Olan biteni anlamak ve yanına para almak istiyordu. O şimdi için içinden muvaffakiyetle çıkacağına emin idi.

Meyhanede sükûnet vardı. Kimse dünden kendisini aramamıştı. Deve ve Mickey kendilerine bir iş olup olmadığını sordular, icabında bildireceğini söyleyerek çok durmadan meyhaneden çıktı.

Karnı çok acıkmıştı, doğruca büyük bir lokantaya koştu ve tıkabasa karnını doyurdu.

★

Latullière bankasının kâtibi umumi Mösyo Schreiber müracaat eden Gomar:

— İsmim Gaston Diboistir, diye kendini takdim etti. Ben Aix-les-Bains'te noterim. Matmazel Perret ile görüşmek istiyorum. Onu çok yakından alakadar eden mühim bir iş için kendisini görmeliyim.

— Matmazel Perret bugün işine gelmedi.
— Acaba hasta mı?
— Vallihi bilmiyorum. Sadece bildiğim bir şey varsa o da kaç gündür ban-kanın semtine uğramadığıdır. Matmazel ne için gelemediğini de bildirmek zahmetinde bulunmadı.

— Bu ne kadar büyük ihmal. Onun bulunmaması benim için, bilmezsiniz, ne kadar fena oldu. Parise onun için geldim. Acaba bu kız nerede olabilir.

Gomarın bu teklifleri kâtibi umumiye pek tesir etmiş benzemiyordu. Ona hikâyesini anlatmak lüzumunu hissetti. Haline ehemmiyetli bir tavır vererek:

— Su vasiyetname işi için buraya geldim, diye söze başladı. Herhalde işin ne olduğunu biliyorsunuzdur. Hayır mı? Tuhaf şey. Hayret ettim doğrusu. Ben iş matmazel Perret'in sevincinden çılgına döneceğini zannetmiştim. Amcası evini kendisine miras olarak bıraktı.

Bu saadeti ona teyin eden de benim. Amcası ona hiçbir şey bırakmak istemiyordu, onu buna ben ikna ettim.

Yavaş yavaş işle alakadar olmağa başlayan Mösyo Schreiber:

— Bu ev ne kadar eder? diye sordu. Gomar kısa süren bir tereddüden sonra:

— 50 bin frank, dedi. Mösyo Schreiber saklayamadığı bir hasedle başını sallayarak:

— 50 bin frank diye tekrarlardı. Bu kızın da hakikaten büyük bir taliht var. Gomar:

— Hiç te değil, dedi ve sonra birden kendini toplayarak vaziyeti düzeltti.

— Eve 50 bin frank kıymet takdir edilmiş ama bu fiata bir alıcı bulmak kolay olmayacak. Ben de işte bu mesele hakkında Matmazel Perret ile görüşmek istiyordum.

Bir cevap vekler gibi kâtibi umumiye baktı.

— Beni bir dakika bekleyiniz, mösyo. Gidip bakayım. Belki bu kızın adresini öğrenebiliriz.

Gomar bir müddet yalnız kaldı. Kâtibi umumi ile beraber çıkmadığına teselli ediyordu. Memurlarla biraz konuşsa Belgrad sokağı esrarı hakkında epeyce

işe yarar malûmat toplayabileceğini tahmin ediyordu.

Mösyo Schreiber gecikmemişti. Elinde, üzerinde matmazel Perret'in adresi bulunan bir kâğıd parçası vardı.

Gomar kemali nezaketle kâtibi umumiye teşekkür etti ve onun bu iyiliğinden istifade etmek isteyerek içini çekti ve:

— Şu noter mesleği kadar yorucu bir iş yoktur, dedi. İnsan bazan en manasız küçük bir iş için haftalarca uğraşmak mecburiyetinde kalır. İnanınız bana, ben Parise para için gelmedim. İhtiyarın matmazel Perret'i varisi yapmasını temin için ne kadar uğraştığımı, neler çektiğimi bir bilerseniz, söz aramızda, matmazel Perret'in amcası ile arası hiç bir zaman iyi olmamıştı. Bizim matmazel, nasıl söyleyeyim. Hiç te ciddi değildir. Öyle değil mi efendim?

Mösyo Schreiber dikkatle bakıyordu. Bu sözler hoşuna gittiği halde Mösyo Schreiber sadece tebessüm etmekle iktifa etti ve cevap vermedi. Gomar konuşmayan insanlardan hoşlanmazdı. Binaenaleyh artık daha fazla uğraşmaktan vazgeçmişti.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Kulaklarda ağır işitme

Kulaklarda ağır işitme hali baş gösterirse evvelâ mevzî vaziyeti nazarı dikkate almak lazımdır. İkinci kulağı düşünmek icab eder. Kulak mecrasında fazla kir toplanır ve gitgide sert bir hal alır. Bütün mecrayı tıkar. Kulakta ağırlıkla beraber uğuldama dahi olur. Bunun çaresi gayet basittir: Oksijen ve kulak sırtı ile bir mütehassıs tarafından kulağı yıkanması. Derhal biriken pislikler bir koyu kütle halinde dışarı çıkar ve hasta akabinde rahatlaşır, kulağı da ağırlaşır.

Kulakta ağırlıklar, işitmemekliklerde bilhassa gençlerde ve çocuklarda bulunur eğrillikler ve burun arkasındaki etlerin fazla büyümesi (röjetasyon) un çok dahl vardır. Hemen bütün kulak hastalıklarında burunun ve boğazın tesiri büyüktür.

Bu fena vaziyetler ihmal edilirse kulağı bozukluklara da yerleşir. Ve o zaman gayrikabili tedavi bir hal alır. Bu sebeple çocuklarda burun, bademcik, ve burun arkasındaki fazla etlerin tedavilerine büyük ehemmiyet vermelidir. Bademcikler çıkar fazla etler kazınır. Hatırla burun kemiklerindeki eğrillikler de düzeltilir. Bu sayede ekseriyetle şifa temin edilebilir. Hiç olmazsa vaziyetin vahamet kesbetmemesi ve aynı halde ipkasi temin edilebilir. Bir çok gençlerde görülen kulak ağırlığı bu gibi ihmallerin neticesidir. Burunun ve boğazın esaslı bir surette tedavisi yalnız kulak için değil bütün bünyenin tekâmül ve neşvüneması ile şiddetle alakadardır. Bademciklerin büyük, vejetasyonları fazla dahame kesbetmiş olanların büyüme ve neşvünemaları çok geri kalır. Aina ve babaların bu hususta ehemmiyetle nazarı dikkatlerini celbederiz.

Cevab istiyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (İ. Hakkı), Eminönünde: (Necatî Ahmed), Aksarayda: (Şeref), Alemarda: (Abdülkadir), Beyazıda: (Cemil), Fatih'te: (Hüsameddin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyüde: (Eybül-sultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Dellasuda), Bos-tanbaşı: (İtimad), Taksim'de: (Limonçyan), Pangaltı'da: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyn Hüsni), Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Kadıköyünde: (Büyük, üçler), Üsküdar'da: (İmrahor), Sarıyerde: (Osman), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Amerikadan silah sevkiyatı bugün başlayacak

(Baştafi 1 inci sayfada)

«Bu kanunun Birleşik Amerikaya tarihi bitaraflığını iade etmiş olmasından dolayı fevkalâde memnunum.»

Reisicumhur, kanunu imzaladıktan sonra bunun tatbikatına aid birkaç emirname de imzalayacağını bildirmiş-tir.

Bu hususta Reisicumhur hariciye müsteşarı ile görüşmüştür. Hariciye Nazırı Hull ile de yarın görüşecektir.

Reisicumhurun mezkûr emirnamele-ri yarın akşam saat 6 da imzalayacak-tur ve bu suretle lâyiha kanuniyet kes-bedecektir.

Vaşington 3 (A.A.) — Meb'usan meclisi ve âyan meclisinin muhtelit encümeni bitaraflık kanunu hakkında hükümet tarafından tevdi olunan metni kabul etmiştir.

Tayyareler harekete hazır

Nevyork 3 (A.A.) — Nevyork rıhtı-mundaki İngiliz seyrisefain kumpanyala-rının hangarlarında büyük Amerikan bombardıman tayyareleri sıralanmağa başlamıştır. Bunlar bitaraflık kanunu ni-hai surette kabul edilir edilmez sevkedi-lecektir.

Amerika tayyare endüstrisi halen tam verimle çalışmamakla beraber, salâhi-yettar mahfeller seri imalât usulünün icab ettiği takdirde ayda her neviden binlerce tayyare çıkarılmasına imkân vere-ceği kanaatinde dirler.

Fransızlar memnun

Paris 3 (A.A.) — «Havas» Matbuat hülâsaları:

Paris matbuatı, Molotofun nutku hak-kında tefsirata devam etmekte ve Sov-yet - Alman anlaşmasının daha Alman-yanın Polonyaya yaptığı taarruzdan önce bütün teferrüatle ne dereceye kadar tetkik edilmiş olduğunu isbata çalışmak-tadır.

Bununla beraber, Amerika meclisi ta-rafından ambargonun kaldırılması hak-kında verilen karar geç vakit gelmiş ol-makla beraber Petit Parisien gazetesin-de Lucien Bourgues bu kararı memnu-niyetle karşılamakta ve şu satırları yaz-maktadır:

Amerikanın iki meclisi, Ruzveltin ta-lebini kabul ettiler. Adalet ruhu ve de-mokrasiler lehindeki hareket, infirad te-mayülüne karşı zafer kazandı. Kongre-deki müzakere Amerikanın sempatisi hak-kında hiç bir şüpheye yer bırakmıyacak bir tezahürle nihayet bulmuştur.

İngiltere'den gelecek kitab ve mevkuteler için muvazam kontenjan

Ankara 3 (Hususî) — İngiltere ile ara-mızda mevcut 27 Mayıs 1939 tarihli muvazam ticaret ve klering anlaşmasının 1 inci maddesinde zikredilen listeye İn-giltereden memleketimize gelen kitab ve mevkuteler için her 3 ayda bir (6000) Türk liralık muvazam, bir kontenjan ilâ-vesi hakkındaki kararname, Heyeti Ve-kilece tasdik edilmiştir.

Prag evrak hazinesinde bulunan bir vesika

Berlin 3 (A.A.) — Alman matbuatı, dün Prag evrak hazinesinde bulunan giz-li bir vesikayı hararetle mevzuabahs et-mektedir.

Çekoslovakyanın Paris elçisi tarafın-dan Südet buhran esnasında Praga gön-derilmiş olan bu vesika, gazetelerin kay-dettiğine göre, İngilterenin harb mes'u-liyetini ve şimdiki harbi senelerdenberi hazırlamakta olduğunu isbat eylemekte-dir.

Yunanistanda tek cins ekmek ihdas edildi

Atina 3 (A.A.) — Bütün Yunanistan için bir tek cins ekmek ihdas edilmiştir. Bu tedbir sayesinde senede bir milyon İn-giliz lirası kadar tasarruf yapmak imkânı hâsıl olacaktır.

Büyükadaya su

Ankara 3 (Hususî) — Münakalât Ve-kâleti Elmalı suyunun imlâ ve tahliye masarifi dahil olmak üzere Büyükadaya kadar nakli için son zamanlarda almakta olduğu ton başına 25 kuruş 20 kuruşa tenzil etmiştir.

Sovyet - Finlandiya müzakereleri gittikçe güçleşiyor

(Baştafi 1 inci sayfada)

lerile resmi temasa geçebilmiştir.

Finlandiya heyeti akşamüstü Krem-lin sarayına giderek, Molotof ve diğer Sovyet mümessillerile bir saat süren bir görüşmede bulunmuştur. Stalin, bu görüşmelere iştirak etmemiştir.

İki heyet arasındaki görüşmelere ve ne vakit devam edileceği henüz belli değildir.

Pravdanın bir makalesi

Bugünkü «Pravda» gazetesinde neş-retilen ve Moskova radyosu tarafından aynen tekrarlanan Finlandiya aleyhin deli bir makale, iki memleket arasın-daki müzakereleri daha fazla güçleş-tirmiştir.

«Pravda» bu makalesinde Finlandi-ya hariciye nazırı Erko'ya şiddetle hücum ederek, Erko'yu eski Leh hariciye nazırı Bek'e benzetmekte ve Sovyetlere karşı harb tahrikâtı yap-makla itham etmektedir.

Aynı gazete, İsveç hariciye nazırı Sandleri de tenkid etmektedir. «Prav-da» ya göre, Sandler bir beyanatında: Finlandiya tarafından Sovyetlere her-hangi bir arazi terk edildiği takdirde, Skandinavya devletlerinin istiklâline ni-hayet verilmiş olacaktır» demiştir.

«Pravda» Sandler'in bu sözlerini de bir tahrikât saymakta ve makalesine şöyle devam etmektedir:

Leningradı ve civarını hem karadan ve hem de denizden emniyetini temin eylemek Sovyetler Birliğinin yalnız hakkı değil, aynı zamanda vazifesidir. Hususile ki bu civar halkının nüfusu bütün Fin-landiyanın nüfusuna muadildir. Finlân-diya, Sovyetlerin bu hakkını ve vazife-

sini tanımamazlık edemez. Finlandiyanın aldığı tedbirler, ancak harb yapmak is-tediği takdirde kabili izahtır.

Sovyetlerin teklifleri

Kopenhag 3 (A.A.) — Scandinavia Telegram ajansının Helsinki'den öğren-diğine göre Rusya, Molotofun nutkunda Finlandiyadan istenenlerden başkaca Pestsamw mmtakasının da terkin taleb eylemektedir. Bu suretle Rusya Norveç-le de hemhudud olacaktır. Buna, muka-bil Rusya Finlandiyaya Ladoga gölü'nün şimalinde 3000 kilometre murabbaı top-rak verecektir.

Petsamw mmtakası Finlandiyanın Beyazdenize yegâne mahrecini teşkil etmektedir. Bundan başka bu mmtaka Finlandiya'nın demir sanayi ve ma-denler merkezidir. Binaenaleyh, Fin-landiyanın bu talebi reddedeceğine mu-hakkak nazariye bakılıyor.

Rusyanın, Aland adalarının cenu-bunda bulunan Utoe adasını da istediği söyleniliyor.

Diğer taraftan Helsinki'de beyan e-diliyor ki, Hangeo'da bir Sovyet üssü-nün tesisi Finlandiyanın hâkimiyetini kat'iyen ihlâl edecektir.

Daladyenin izahatı

Paris 3 (A.A.) — Daladye, bugünkü kabine toplantısında harici işler hakkın-da verdiği izahatta Rus - Finlandiya mü-zakerelerinden bahsetmiş ve Papanın be-yannamesinin şümülünü göstermiş ve Molotofun nutkunu izah etmiş ve akis-le-rini tebarüz ettirmiştir.

Daladye bilhassa Amerikada ambar-gonun kaldırılması ve bunun müttefikle rin harb levazımınca beslenmesi husu-sunda vereceği mes'ud neticeler üzerin-de tevakkuf etmiştir.

Almanyanın suh için yeni imkânlar araştırdığı bildiriliyor

(Baştafi 1 inci sayfada)

askeri mağlûbiyet, muhakkak surette dahilî bir isyana müncer olacaktır. İş-te bunun içindir ki, bu ihtimali gözö-nünde tutan Alman hükûmeti, muh-telif merkezlerdeki sefirlerini Berli-ne davet ederek, bitaraf devletler vası-tasile yeni bir sulh teşebbüsünde bu-lunulması imkânlarını tetkik etmekte-dir.

Şimdi Almanya, yeni bir düşman karşısında bulunmaktadır. Bu düşman dahilî ihtilâldir.»

Mareşal Göring'in İtalyaya seyahati
Londra 3 (Royter) — Mussolininin naşiri efkârı olan «Popolo d'Italia» ga-zetesinin verdiği habere göre, Mareşal Göring önümüzdeki Salı günü Roma-ya gidecektir.

Göring, Romada yeni hükûmet ve faşist erkânile temaslarda bulunacak-tır.

İtalyanın günden güne mihverden uzaklaşmış hissedilen Almanyanın, Roma hükûmetile eski sıkı münasebe-tini yeniden ihya etmek ve Mussolini vasıtasile yeni bir sulh teşebbüsünde bulunmak tasavvurunda olduğu söylen-mektedir.

Londra 3 (Royter) — Mareşal Göring'in hususî kâtibi, Göring'in Romayı ziyaret edeceğine dair verilen haberleri tekbiz etmiştir.

Sovyetlerin gayretleri

Londra 3 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin diplomatik muhabirine göre, Al-man hükûmetinin mutedil unsurlarını tutan Sovyetler askerî harekâtı durdurma-ya ve sulhuç olarak gözükeren harbi si-yaset sahasında yapmağa Hitleri iknaa çalışıyor.

Müfrit naziler ise, İngiltereye karşı muazzam bir taarruz yapılmasında ısrar ediyorlar. Bunların istediği İngiltereye karşı kütle halinde hava hücumları ya-pılması, harb filosuna taarruz edilmesi ve İngiltereye asker çıkarmaya teşebbüs ol-unmasıdır.

Dış ticaret dairesi reis muavinliği

Ankara 3 (Hususî) — Dış ticaret dai-resi reis muavinliğine Londra atâşesi Celâl Yarman tayin edildi.

İtalyanın hangi tarafa temayül edeceği baharda anlaşılacak

Roma 3 — (Royter)

İtalya, bu iki aylık harbden sonra bida-yette olduğu derecede bitaraf kal-mak istemektedir. Her halde bu, aske-rî hazırlıkları yeni bir merhale daha katetmiş olacağı ilkbahara kadar böy-le devam edip gidecektir. Şurası mu-hakkak ki, İtalya her şeyden evvel biz-zat kendi menfaatleri ile meşgul ol-maktadır. Ve bu menfaatlerdir ki onu şu veya bu tarafa temayül ettirecektir.

İtalya doğrudan doğruya bir teşeb-büsde bulunmamakla beraber Balkan-lardaki mevkiini tarsin etmek emelin-de dir. Her ne zaman müşkülâtın iza-lesi mevzuubahs olursa tavassut tek-lifinde bulunmaktan hali kalmıyor. Fa-kat Bulgarlar Romanyadan istedikle-rinden vazgeçmek niyetini gösterme-mektedir. Bu, bir mahzurdur.

Rusların bugünkü vaziyette Balkan-larda bir şey yapması İtalyada beklen-miyor. Olsa olsa Ruslar Bulgaristan-dalı nüfuzlarını takviyeye çalışacak-lardır.

Balkanlarda olup bitenler İtalyayı doğrudan doğruya alakadar eder. Fa-kat bugün için atiden emin gözükme-ktedir. (A.A.)

Parti Hatay meb'us namzedleri

(Baştafi 1 inci sayfada)

tevfikan bu vilâyetten beş meb'us seçil-mesine karar verilmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi genel baş-kanlık divanı açık bulunan bu beş meb'usluk için isimleri alfabe sırasile aşağıya dercedilmiş olan on iki zatın Parti nam-zedi olarak ilân edilmesine karar ver-di.

Vilâyetin ikinci müntehibleri rey-le-rini bu on iki namzetten diledikleri beş zata vereceklerdir. Bunlardan en çok rey alan beş zatın kanunen meb'us seçilmiş olmaları tabiidir. Muhterem ikinci mün-tehiblere tebliğ ve ilân eylerim.

C. H. P. genel başkan vekili

Başvekil

Dr. Refik Saydam

1 — Abdülhamit Türkmen, 2 — Abdul-lah Mursal, 3 — Bekir Sıtkı Kunt, 4 — Hamdi Selçuk, 5 — Mehmed Tecirli, 6 — Nuri Aydın Konuralp, 7 — Bn. Saffet Bereket, 8 — Samih Azmi, 9 — Selim Çelenk, 10 — Suphi Bedir Ulu, 11 — Şel-hum Devrim, 12 — Dr. Veli Bilgin.

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı
Baron Wratislaw'ın hatıraları: 88

Türkçeye çeviren: Süreyya Dülmeç

Tanrıya şükran

Eh.. artık Tatar korkusundan kurtulmuş olduğumuza sevinmekle beraber, hâlâ, Türklerin sonradan adam koşturarak tekrar tevkif edilmemiz emrini vermiş olabileceğinden endişe ediyorduk. Sabahleyin, paşa şehre avdet etmişti. Binaenaleyh ilk işimiz; bizlerin en yakın bir hristiyan hisarına isal olunmaklığına ve sefirimizin ölümündenberi Bundinde mahpus bulunan beş kişinin de tahliye edilerek bizlere katılmasına dair olan mektupları kendisine sunmak oldu. Paşa mektupları okuduktan sonra, yalnız o beş arkadaşımızın hemen hürriyetlerinin iade edilmesinin emrini vermekle kalmamış, bizlere de bol yiyecek ve içecek verdimiş ve ertesi günü bizi Towaschow hisarına götürmek üzere bir kayığın hazırlanmasını da emretmişti. Tuna yolile kendi hisarlarımızdan birine bu kadar kolaylıkla gönderilebileceğimizi hakkında evvelce beslediğimiz şüphenin büyüklüğüne nisbetle paşanın bu son emrine daha çok sevinmiştik. Hatvan hâdisesinden sonra Türklerin duydukları infialı hatırlayarak, arkamızdan tevkifimiz emrini hamilen «sailer» göndermiş bulunmalarını saat besaat bekliyorduk. Fakat Cenabıhakkı hamdolsun ki bizi böyle bir akıbetle karşılaşmaktan esirgeydi...

Ertesi günü, sabahleyin erkenden, köylü arabacılarımızı, arabalarile ve bazı eşyamızla birlikte, Towaschow hisarına doğru ilerli sürmüştük ve bunların oradaki askerlerimize bizim serbest bırakıldığımızı ve Tuna üzerinden gelmekte olduğumuzu bildirmelerini istemiş ve orada kendilerini memnun edeceğimizi de vâdeylemiştik. Fakat, maatteessür, bu biçareler yolda Tatarların eline düşmek felâketine uğramışlar ve kılıçtan geçirilmişlerdi. O gün bize tahsis edilen kavgıya binaerek Tuna nehrinin akıp geldiği istikamete yükselmeye başlamıştık. Bu aralık tercümanla yeniçeri de nehir boyunca, atlı ve bize müvazî olarak karadan gidiyorlardı. Towaschow hisarına yaklaştığımız zaman kulelere ve burçlara üzerinde, Alman askerlerinin kaynaştığını görmüştük. Arabacılarımızın buraya muvasalatla dostlarımızın gelişiminden haberdar ettiklerini şüphesiz sanıyorduk. Halbuki mesele öyle değilmiş...

Meğer birkaç gün evvel, bazı Türkler, kendilerini kadın kıyafetine sokarak bir sandala atılmışlar, yelken, kürek tâ hisar dibine yaklaşarak orada yakaladıkları iki balıkçı ile bir kadını beri tarafa, Budine kaçırılmışlardı. Bundan dolaydır ziyade Türk çapulcularının gelmekte olduğunu ve bunların bu defa tutsak rolü yaparak kuleye daha kolayca yaklaşmış ve böylece hristiyanları gafil avlamayı istihdad ettiklerini sanmışlardı.

Bundan başka, sahilden de yeniçeri ile tercümanın atlı olarak ilerlemekte olduklarını da görmüştük. Binaenaleyh bir düşman kolunu imha edebilmek için geminin top menziline girmesine müsa-

dekar bir vaziyet almışlar ve ses çıkarmışlardı.

Gemimiz, hisara yaklaştıkça içimizi tatlı bir heyecan kaplıyor, sevincimizden ne yapacağımızı şaşırılmış bir halde birbirimizi kucaklayarak öpüyorduk.

İşte tam bu esnada kuleden iki şimşek çaktığı görüldü ve birbiri ardınca iki korkunç top tarrakası işitildi. Aynı zamanda ateş açan bu iki toptan biri yeniçeriye ve biri de bizim gemiye tevcih edilmişti.

Bereket versin, dost topçular biraz kısa nişan almış olmaları ki gülle gemimizin yanı başında suya düşmüş ve su serpintileri üzerimize gelmişti...

Eh.. hani, bu kadar mihnet, bu kadar mesakkat, bu kadar elem ve ızdırab çektiğimiz ve bütün bunlardan yakayı sıyrıldıkta sonra sen tam gel de vatanın esiginde ve kendi askerlerimizin mermisile öl... Bu.. bizim için çok hazin bir akıbet olurdu!...

Bizi getiren Türk gemiciler de tehlikeli görmüşler ve ateş menzillerinden harice çıkmak için Tunanın aktığı istikamete seyretmeye müsaarat eylemişlerdi. Fakat gemicilerin bu suretle hareketlerini, ellerinden zorla, kürekleri almak suretile önledik. Aynı zamanda bir kanca ucuna sapka geçirerek kaldırdık, almanca, macarca beşerarak kim olduğumuzu dost tarafa anlatmaya çalıştık.

Bunu gören kule komandanı Rosenhahn - ki bir Alman'dı - topçulara kosaarak tekrar ateş edilmemesini emretmişti. Aksi takdirde ikinci bir atışla sandalımızı batırarak ve bizim de Tunada cirma cirpına boğulmamıza sebebverilecekti! Fihhakkı, bilâhare, anladığımız göre toncular ikinci mermiyi tam sandalın içine düşürerek surette daha sıhatle nişan almışlardı.

(Arkası var)

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında

akşam saat 20.30 da

Azrail Tatil Yapıyor

İstiklal caddesi komedi kısmı

Gündüz saat 14 de

Kel Oğlan

akşam saat 20.30 da

Hindistan Cevizi

Halk opereti bu akşam 9 da

Sevda oteli

Raşid Rıza ve Sadi Tek tiyatrosu

Bu gece Edirne'de üçüncü temsil

Pazaritesi Üsküdar Hâlede

Nur Baba

Halk tiyatrosu - Kenan Güler ve arkadaşları

büyük varyete. Profesör Hans Akolta,

telepati tecrübeleri

Kasımpaşa Geyikli tiyatrosunda her akşam

SPOR

İngilterede harb devresi maçları

Şimdiye kadar yapılan 40
maçta 193 gol atıldı

İngilterede harb devresi futbol maçlarının ikinci haftası oyunları her tarafta sükunetle yapılmış, 40 maçta 193 gol atılmış, maçlarda 130.000 kişi bulunmuştur.

Arsenal 6 Clapton Orient 1

İki haftalık maçta 14 gol yapıldı halde 5 gol yiyen Arsenal maçıyla da süratli başlamış vaziyettedir.

Arsenal hücumları karşısında birdenbire eriyen Clapton takımı ilk devre 2 gol yemiş, ikinci devre sonuna kadar oyun 6-1 şeklini almıştır. Maçta 8.000 kişi bulunmuştur. Arsenal ligde ikinci vaziyettedir.

Everton 1 New Brighton 0

İngiltere lig şampiyonu bu maçı kazanarak birinci haddinden fazla bir gayret sarfetmiştir.

İk devrede bir tek sayı yapan Everton maçı ancak 1-0 kazanabilmiştir.

Maçta 6.000 kişi bulunmuştur.

Everton ligde beşinci vaziyettedir.

Manchester Bity 6 Werxham 1

Büyük sayı farkları ile iki haftadır parlak oyunlar yapan Manchester, ilk devreyi 5-1 bitirmiş ve ikinci devrede bir gol daha yaparak 6-1 galib gelmiştir. Maçta 4.000 kişi bulunmuştur Manchester ligde birinci vaziyettedir.

Stake City 4 Stohpert 2

Kral kupası galibi Stope takımı maçı pek hararetle oynamış, devre 1-1 berabere bitmiş tir. İkinci devrede sıkı bir tazyık başlayan Stake 3 gol daha yapmaya muvaffak olmuş tur.

Maçta 2.000 kişi bulunmuştur. Stake takımı Everton ve Manchester'in bulunduğu ligde dördüncü vaziyettedir.

İngiltere - Gal milli maçı

İngiltere ile Gal takımları arasındaki beynelmül futbol maçı Cardiff şehrinde 11 Teşrinisanide yapılacaktır.

Amerikada pentation sampionluğu

Amerika pentation şampiyonasında Amerikalı atlet Boricam 5 dereceyi elde etmiştir:

Uzun atlama 6.81, cırd 41, 200 metre 23.1, disk 27.991, 1500 metre 4.29 dakikadır. Puanlarının mecmuu 2947 dir.

Amanya - İtalya maçı

Almanya, İtalya millî takımları arasında ki beynelmül futbol maçı 26 Teşrinisanide yapılacaktır.

Alman millî takımı bu maçı için sıkı hazırlıklara başlamıştır.

İstanbul İkinci İllâs Memurluğunda:

Müflis İstanbulda Postane sırasında 43 No. lu mağazada Hacı Hüseyin oğlu Mehmed Evrimin idare azası avukat İsmail Ağah istifa etmiş olduğundan yerine diğer azanın intihabı için alacaklarının 7/11/939 Sah günü saat 10 da dairede hazır bulunmaları ilân olunur.

(21612)

ZAYI — İstanbul Liman Dairesinden aldığımız liman cüzdanımı zayı ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükümü yoktur. Mustafa oğlu Hayri Samur

«Son Posta» nun tarihi tefriktası: 44

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Kuşlar ve kuşbazlar

Gümüş aynalar kadar berrak siseleri, açıldı. Sırtlarında sandal denilen ağır bir ipeklî kumaştan kuşlar vardı. Bellerine mücevherli kuşaklar bağlamıştı.

Şalvarlarının rengi nar çiçeği idi. Yelekleri limon küfü atlastandı. Üzerlerine elmas iğneler, titrekler, mücevher kuşlar takılmış olan hotozlarına gelince hepsi bir başka biçimde idi. Bu hotozların, zamanın küllühanı kadınları arasında aşık fısıltısı, aşık çimdiği, felek hançeri, aşite bohçası, yar yıkıntısı gibi isimleri vardı. Cennet hurileri gibi salınarak Hacı Atullahın eteğini öpen kızlar da Kürkcü başının karşısında el bağlayıp durdular. Hacı Atullah efendi etrafına şaşkın şaşkın bakındı. Gözlerini birkaç defa açıp kapadı. Ne oluyordu? Nereye gelmişti?

Cariyelerin içinden âfet gibi bir Gürcü kız ayrıldı. Hacı'nın tekrar eteğini öptü:

— Sine bülbülleri cariyeleriniz sakız ve kına bahşisi bekler efendim sultanım...

Hacı Atullah elini kesesine götürdü, fakat kesenin içine sokmadı. Kesesini kuşağının kıvrımından olduğu gibi çıkararak cariyenin eline bıraktı. Sonra, titrek elini kızın çenesine doğru uzattı. Kız bütün işve ve cilvesile yüzünü Hacı Atullahın dudaklarına yaklaştırdı. İhtiyar Kürkcüler kâhyası, müthiş bir korkunun doğurduğu sinir buhranı içinde kızı öptü ve sonra, sırtta, kesik kesik gülmeğe başladı. Bu sahne de pek kısa sürdü. Gürcü kız:

— Hak berekât versin efendim sultanım.. inşallah hergün nice nice sakız ve kına bahşeslerinizi alırım!...

Dedi. Kızlar birer birer Hacı'nın eteğini öptüler ve bir turna kuşu sürüsü gibi, geldikleri kapıdan çıkıp gittiler. Fakat kapıyı açık bıraktılar. Hacı'nın gözleri, kızların arkasından açık kalan kapıya saplanmış kalmıştı. Aradan çok gecmemiş ki Kürkcüler kâhyası birdenbire doğruldu, ayağa kalktı. Kapıya doğru bir adım attı ve ağzından iki kelime döküldü:

— Pembe yaşmekli!...

Kapının çerçevesi içinde bir genç kadın duruyordu.

JAPON GÜVERCİNLERİ

Kırıklı Hacı Atullahın pembe yaşmaklı Kamer hatuna gittiği ve mirasyedi Küçükkefendinin de Cektece çiftliğinde eğlence tertib ettiği gecenin sabahıydı, meşhur kuşbazlardan Bursalı Sadızed Cafer Celebi de İstanbula gelmişti. Bir hama gidip oda tutmadı. İstanbula ayak basar basmaz soluğu Kuşcular çarşısında almıştı.

Kuşcular çarşısı 500 dükkân, kucu esnafı da altı yüz kişi kadar idi. Kuşbazlar da versiz esnaftan idi. Atalar «kuşbazı kumarbazı katleden gazî» demisti. Bunun için o zamanın kuşbazlık edenler serseri küllühanlerle mirasvedi celebiler idi. Kucu dükkânlarında papağan, dudutavus, kanerva, cennet kusu ve güvercin sevdirdi. Bilhassa güvercin merakı. İstanbulun zengin ve sımarık mirasvedi bevdadeleri arasında salgın halinde idi, güvercinlerin pek çok çeşitleri vardı; bunların:

Taklabaz, Cevizi, Sami, Misri, Bağdadî, Alara, Marselüs, Demkes, Tilazlı, Pelenk, Kızılala, Karaala, Tekirala, Sade Got, Tach Got, Çakşırılı Got gibi isimleri vardı. Bunların içinde de en makbülleri Taklabaz ile Bağdadî idi. Bunlar, nereye götürülürse götürülürler, on yıl sonra da olsa yuvalarını arar bulurlardı. Bir yumurtası elli, yüz kuruşa satılan kuşlardı.

Halk güvercin beslemesini uğursuz sayardı. Yalnız kırmızı tepeli, ayağı çakşırılı got güvercini olursa, beslemesi sünnettir derlerdi. Hazreti Ali İmam Hasan ile İmam Hüseyin için beyaz ve beniz çatal ibikli horoz ile kırmızı çatal tepeli çakşırılı güvercin beslemişti. Kuşbazlık, erkek çocukları baştan çıkarttığı ve ser-seriliğe alıştırdığı için meslek ve san'at sahibi aileler çok hakir görüyorlardı.

İstanbulda dükkân sahibi kuşcular altı yüz kişi idi amma, dükkânsız ayak kuşbazlarının sayısı hesabı yoktu. Çoğu bir alay baldırıcılık olup, gençlerin de kadîr ve kıymetlerini bilmeyip Babullukta, Fundada, Kumkapıda, Sambola zindanı civarında, Tersane meydanında, Kilise ardında, Tatavlada ve İstanbulun sair fisk ve fücur yerlerinde dolayırken Sübhanın eline geçip defterli olmuş kimselerdi. Bunlar bağ ve bahçelerin kenarlarında ökse ve tuzaklarını kurarak serçe, iskete, florina, baştan kara, ispinzo, saka kuzu, kuyruk atan, kara bülbül, bokluca bülbül, boz bakkal, İshak koşu, Yusuf Mısırdı satıldı, beyaz kumru, sarı asma, karatavuk, kervan kuşu, üveyk gibi kuşları tutarlardı. Bunların içinde de sakacılar ile bülbülcüler ayrı birer ihtisas sahibi idiler. Terbiye edilmiş saka kuşlarının kafesleri altına bir canak su konulur, bouslar, gagaları ve penceleri ile, bir ipile bağlanmış yüzük kadar kovacıları kafeslerinden o çanağa salarlar, su doldurup kafeslerine su çekerlerdi. Bülbülcüğe gelince, o daha başka bir ihtisas işi idi. Bülbülü kafeste ötürmek onları bir sırı idi. Bülbül kafesleri de diğer kuş kafeslerine benzemezdi. İnciler, akikler, mercanlarla örülürdü. Bu ayak kuşbazlarının bilhassa buldukları yerler, berber dükkânları idi. İstanbulda kussuz berber dükkânı yok gibiydi.

Bursalı Sadızed Cafer Celebi, Bursa'dan İstanbula kendisine sureti mahsusada haber verilen bir çift Japon güvercinini görmek ve eğer mümkünse satın almak için gelmişti.

İki yüz elli üç yüz senelik bir şörete sahib eski bir ailenin varisi olan Cafer Celebinin serveti, İstanbullu mirasvedi Küçükkefendinin serveti ile denk idi; ve parasını, Küçükkefendi ile atbaşı berber harcıyordu. Berkinin Cektece çiftliği ve Aynal sarayına karşılık, onun da Cektece bağları ve İncili konağı vardı. Beş bin altın sarfederek iki bin çift güvercin toplamıştı.

(Arkası var)

Bize (Fitrenizi Türk Hava Kurumuna veriniz) dedikleri zaman hiç tereddüd edebilir miyiz? Gözlerin korunmasına terah edebileceğimiz hiçbir mesele var mıdır?

«Son Posta» nun yeni edebî romanı: 15

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

nımıza gelecek bizimle tanışmak fırsatını kazandı için duyduğum memnuniyetten bahsetti, Atınada kalacağı günler içinde tekrar karşılaşmak arzusunun gösterdi, nezaketle ayrıldı.

Kalbim çarpıyordu. Liza Dimitriyadü vaziyeti nasıl idare edecek? Acaba benim de kendisine şimdiden veda edip ayrılmam mı lâzım? O takdirde Atına niçin geliyorum? Genç kadın, tamamille kayıtsız, heyecansızdı. Nihayet merdiven indirildi, çantalılarımızı hamallara vererek merdivenden aşağıya indik. Burada da kimseler yok.

Yolcu salonunda gümrük muayenesi yapıp sokağa çıkıncıya kadar yolcular memurlardan başka kimse ile karşılaşmıyorlardı.

İşte gümrük binasının önünde, kalabalığın içindeyiz. Yolcularını bekleyen kadın erkek birçok insanlar var; fakat Liza kimseyi aramıyor, meydanın ortasında tramvay istasyonunun karşısında

sıralanıp bekleyen otomobillere doğru ilerliyor.

— Sizi karşılamaya gelen yok mu? — Geleceğimi haber vermedim ki... Şimdi evde bir sürpriz olacak!

Geniş bir nefes aldım. Otomobil, yerleşti.

İşte. Galata yolcu salonunun dışı... Otomobilleri, hamalları, vapurdan çıkacak yolcuları bekleyen ahali ile, hattâ kösedeki büyük kahvehanesile.. O kadar ki bindiğimiz otomobilin şoförü bile türkçe konuşuyordu. Kayserili bir Ermeni imiş.

Haritada başka başka noktalarla gösterilmekte olmasına rağmen bugün hakikatte Pire ve Atına diye iki ayrı şehir yoktur; Pire, vaktile arkadaşları Atına şehrine demiryolu ile bağlı bir limandı; bugün Atına ile Pire arasındaki mesafe asfalt yolun uzunluğu boyunca iki tarafı dükkânlar, evler, binalarla dolmuştur; trenin başka tramvay, otobüs servisleri, ardi arası kesilmeyen otomobiller Pi-

reyi Atınanın bir mahallesi haline getirmiştir.

Yabancı şehirde kendimi Liza Dimitriyadunun idaresine terketmek mecburiyetinde idim:

— Otelime gitmeden önce sizi götürüp evinize bırakmam münasib olur mu? Dedim.

— Hayır, diye cevap verdi, ben sizi otelinize götürüp bırakacağım; sonra eve gideceğim. Biz şehirden uzakta, sayfiyede oturuyoruz. Kifisyadayız.

Otomobil, Pire ile Aitnaya birleştiren yolu geçen iki taraftaki yeni yapıların mimarisine dikkat ediyordum. Muasir mimarinin rahatlığı, genişliği, aydınlığı hedef sayan esas prensipleri eski Yunan san'atının üslûb güzelliği ile birleştirilerek bu sevimli köşkler vücude getirilmiş. Atınada otomobille dolayan bir seyyah için ilkönce kendisini hissettiren şey, şehrin her yerinde muhtelif istikametlere doğru uzanan asfalt yolların temin ettiği rahatlıktır. Denizden ağaçsız, kuru, bir

araya gelip kütleleşmiş taş binalardan ibaret gibi görünen şehrin geniş yollarına plânlı bir şekilde yerleştirilmiş olan yeşilliklerin ve ağaçların göz zevki noktasından temin ettiği hazza da ayrıca kaydetmek lâzım.

King Jorj oteli, şehrin merkezinde geniş bir meydana ve böyle yeşil bir sahanın karşısındadır. Otomobil meçhul asker abidesini geçip Kanunuesasi caddesine doğru kıvrıldıktan sonra King Jorj otelinin kapısı önünde durdu.

— Benimle bir kahve içmeyecek misiniz?

Dedim; cevap verdi:

— Hayır; Atınaya geldikten sonra ilkönce evde görünmeliyim. Kocamla birlikte gelip sizi ziyaret edeceğiz.

Garson çantamı içeriye naklederken yolun kenarında durdum, uzaklaşan otomobilin arka penceresinden görünen sevimli baki bakışlarıyla okşayarak bir müddet takib etmek istedim; araba köşeyi dönüp kayboldu.

King Jorj otelinin alçak tavatlı, yuvarlak sütunlu, sık ve süslü kapısından içeriye girilince geniş bir hülle karşılaşıyor. Sağda kapıcının defterler, mektuplar, hesap faturaları, telefon, telgraf notları gibi binbir ufak tefekle dolu daire, yanyana iki asansör, daha sonra merdiven... Karşıda posta ve şanj odaları... Aradaki geniş saha zarif koltuklar, halılar ve alçak masalarla döşenmiştir.

(Arkası var.)

Genç kadın bana bunları söylerken ben biraz sonra yaşayacağım sahneyi düşünüyordum. Belki de kocası onu karşılamaya gelecekti. Sarılıp öpüşeceklerdi. Ben seyredecektim. Sonra Liza beni kocasına göstererek:

— İşte sana anlata anlata bitiremediğim benim meşhur muharririm... Hani onu kuskandığını söylemiştin; hatırlamıyor musun?.. Ankaraya gittiğim zaman onu görmememi bana bilhassa tembih etmiştin; halbuki ben onu peşime takıp buraya kadar getirdim?

Mi diyecekti? Lizanın kocası ile arasında geçtiğini söylediği konuşmalardan sonra benim genç kadınla birlikte Pire rihlimna çıkam cidden münasebetsiz olacaktı; fakat ne yapabilirdim?

Leylâyı ızdırab içinde bırakıp ayrıldım; Ayseden sarıntısını unutmak için bu yeni mecerayı fırsat bildiğim darbe ile yeralandıktan sonra güya dedikodudan kaçtım; halbuki isimdi yeni sevgilimin arkasından oltaya takılmış bir küçük balık gibi umidsiz bir halde ve mutlak bir skandala doğru ilerliyorum.

— Kaçakçılığa karşı alınan sıkı tedbirleri görüyor musunuz? Limanda göze çarpan bu boşluk onun neticesidir.

Bu sözler üzerine başımı uzatıp denize baktım. Vapurumuzun kilavuz alıp içeriye girmeğe başladığı yerden sahile kadar olan geniş saha içinde tek bir sandal görünmüyordu.

Vapur bir taraftan rihtime yanaşırken bir taraftan da daha evvel gemiye girmiş olan memurlar pasaportlarımızı vize ettiler, Fransız gazeteci Jan Benuva ya-

Memleket Haberleri

Kırklarelinin su işi hallediliyor

Artezien tesisatı 130 metrede su bulundu. Yol, elektrik ve diğer imar faaliyetine de devam ediliyor

Artezien faaliyetinden bir intiba

Kırklareli (Hususi) — Açılmakta olduğunu bildirdiğimiz artezien işleri nihayet faydalı semeresini verdi. Fenni tesisatla bir buçuk aydanberi çalışmakta olan şirket, 130 metre derinlikte içme evsafı çok iyi bir su elde etmiştir. Fakat belediye ile yapılan mukavelede çıkan su istenilen miktarda olmadığı için daha derinliklere inilecektir. Bu su bugüne kadar memlekete takriben 18 bin liraya mal olmuştur.

Genç Belediye Reisimiz Saim Peksoz memleket işleri başına geçtiği gündənberi plütemadı bir çalışma eseri olarak plâna aldığı bütün işleri başarmaktadır. Su birinci plânda idi. O da hallolunmuş demektir. Şehir içindeki yollar ise gündən güne düzelmekte, yeni ve geniş caddeler açılmaktadır.

Elektrik işine gelince: Eldeki mevcut motör ihtiyacı karşılamamaktadır. 27.600 liraya Çekoslovakyanın Ankara'daki K. P. C. şirketi ile yapılan mukavele mucibince bugünlerde 200 bey-

gir kuvvetindeki motörün gelmesi lâzımdır. Yeni gelecek motöre mevcut binaya bitişik bir bina yapılmıştır. Bundan başka belediye bir de gazhane inşa ettirmektedir.

Erzincanda yol faaliyeti

Erzincan. (Hususi) — Erzincan Pöske ve Kelkit şosesinin Erzincana aid kısmı Erzincanın son hududu olan Ahmedli köyüne kadar ulaşılmış ve bu yol üzerindeki menfez ve köprüler de ikmal edilmiştir. Bu vesile ile Vali Tekeli Ahmediye köyüne kadar giderek yol inşaatını tetkik etmiştir.

Çorlunun kurtuluş yıldönümü

Çorlu (Hususi) — Çorlulular bir Teşrinisanide kurtuluşlarının 17 nci yıldönümünü içden kopan bir sevinçle kutladılar. Merasim programına göre geçmiş zaman aynile tanzir edilmiş, bugünün büyüklüğünü anlatan nutuklar söylenmiştir. Gece de milli havalarımızı çalan bandoyu takiben fener alayı Çorlu içinde bir tezahür dalgası halinde dolaşmıştır.

Yurdda spor hareketleri

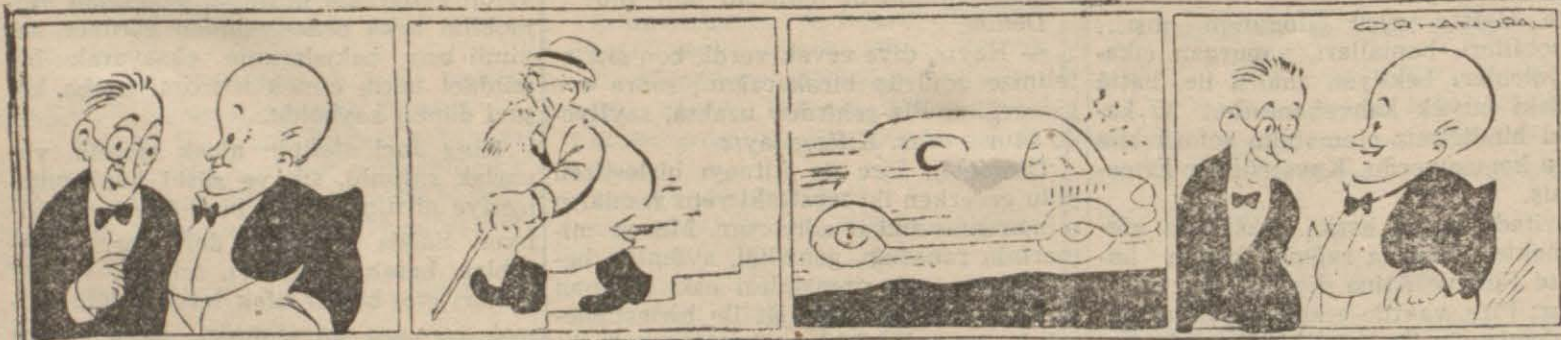

D. E. T. A. Spor klübü azaları idarecileriyle birlikte

Adapazarı (Hususi) — Dört yüz işçiyi müteceviz bir kütleye iş veren şehrimizdeki demir ve ağaç işleri fabrikası iş kanununa göre bir spor klübü tesis etmek mecburiyetinde bulunduğundan bu kere (D.E.T.A) namile fabrika işçilerinden müteşekkil bir klüb tesis etmiş ve tasdiki için ma-

kamı aidine müracaat etmiştir. Henüz teşekkül eden bu klüp oyuncularını Cumhuriyet bayramında şehrimiz spor klüplerinden Yıldırımsporla hususi bir maç yapmışlar ve 2-2 beraber kalmışlardır. D.E.T.A sporda sporun muhtelif şubelerine aid teşekküller de yapılacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, sorma barmıza gelenleri.

... Bizim peder dün sabah erkenden evden çıktı.

Aradan yirmi dört saat geçtiği halde hâlâ gelmedi. Bir kazaya uğramış olmasın?

Hasan Bey — Zannetmem.. Gazeteleri okumuyorum musun?.. Maaş yoklaması na gitmiştir.

Münakalât Vekilimizden Manisa gençliğinin dilekleri

Manisa (Hususi) — Manisa ve kazaları dahil olmak üzere gençlikte okumağa karşı büyük bir heves mevcuttur. Bu yalnız Manisa ve kazalarına değil en hür bir köşe köyünde de mevcuttur. Vilâyetimiz ve kazalarımızda mevcut orta okullar bu arzuyu yerine getirememekte ve civar vilâyet olan İzmir okullarına da yüzlerce genç okumak için gitmektedirler.

Geçen sene orta mektep ve liselerin derslere başlama ve derslerden çıkma zamanlarına göre talebe tren ve otorayları seyrüsefer tarifeleri tanzim edilmiş ve bu yüzden veliler yavrularını okutturmamakta o kadar müşkül bir vaziyette kalmış değildi.

Bu yıl Maarif Vekâletinin lise ve orta okullarda dersleri geçen yıla nazaran bir saat evveline alması Manisa ve kazaları ve köyleri velileri üzerinde çok teessür husule getirmiş ve gençleri ümitsizliğe sürüklemiştir.

Velilerin vakti hallerinin müsaide olmamasından leyli okuyamayan ve ancak talebe tren ve otoraylardaki kolaylıklardan istifade ederek okumağa gayret eden gençlerin bu derdlerine bir çare bulmalıdır.

Manisadan saat 6,42 de kalkan ve Manisadan itibaren Muradiye, Emirâlem ve Menemenden talebe alan otoray İzmir orta mektep ve liselerine tam ders saatinde yetişememektedirler.

Ders saatine yetişebilmesi için Münakalât Vekilimizin tek bir emirlerine bakan bu derde çare bulmalarını kendilerinden Manisalılar dilemektedirler.

Kendine müfettiş süsü veren biri yakalandı

Samsun (Hususi) — Aksu vapurundan çıkan Yasef adındaki bir komisyoncu, kendisine hüviyetini soran zabıta memurlarına müfettiş olduğunu söylemiş ve otele de bu suretle hüviyetini vermiştir. Fakat Yasefin bazı hallerinden şüphelenen zabıta icab eden takib ve tahkikte bulunmuşlar ve Yasefin bir müfettiş değil, doğrudan doğruya bir komisyoncu olduğunu meydana çıkarmışlardır. Yanlış hüviyet verdiğinden dolayı sahte müfettiş cümhuriyet müddeiumumiliğine verilmiş ve neticeye intizaren ikametgâha raptedilerek serbest bırakılmıştır.

Şehir Meclisi dün toplandı

İstanbul Şehir Meclisi dün toplantılarına devam etmiştir. Reiscümhur, Meclis Reisi ve Başvekiliden meclisin açılması münasebetiyle gelen telgraflar okunmuş ve alkışlanmıştır.

Ruznamedeki teklifler aid oldukları encümenlere havale olunmuş, meclis Salı günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Okullar tarihçesi hazırlanıyor

Maarif Vekâleti, memleketin muhtelif mntakalarındaki tahsil müesseselerinin, kuruluşlarından şimdiye kadar geçirdikleri safhaları göstermek üzere bir okullar tarihçesi hazırlamaktadır. Vekâlet, bu maksadla bütün teşkilâtına bir tamim göndererek okulların faaliyetlerini bildiren malûmatı kısa bir zamanda Maarif Vekâletine göndermelerini istemiştir.

Bir evin kömürlüğünden yangın çıktı

Samatyada Abdüçelebi mahallesinde eczacı Yorgiye aid 9 numaralı evin kömürlüğünden dün yangın çıkmıştır.

Hâdis e traftan görüldükçe itfaiyeye haber verilmiş; ateş evin merdivenleri yandıktan sonra yetişen itfaiyenin yardımıyla etrafa sırayetine meydan verilmeyen söndürülmüştür.

Hâdis e traftında zabıtaca tahkikat yapılmaktadır.

Son Dakika : Norveçliler Amerikan gemisini serbest bıraktılar

City of Flintteki Alman mürettebat Norveç makamatı tarafından nezaret altına alındı

Londra 4 (Hususi) — Almanlar tarafından tevkif edilerek Sovyetlerin Murmansk limanına götürülmüş olan ve bilâhare bu limanı terk ederek Norveç kara sularına sevkedilen Amerikan «City of Flint» gemisi, bu sabah Norveç makamları tarafından serbest bırakılmıştır.

Gemiye vaz'iyet emiş olan Alman mürettebatı nezaret altına alınmıştır. Bu hususta Norveç bahriye nezareti tarafından neşredilen tebliğde ezcümle deniyor ki:

— Norveç kara sularında seyrine müsaade edilen Amerikan «City of Flint» gemisi Cuma akşamı Hagesund limanına gelmiş ve burada demirlemiştir. Geminin herhangi bir Norveç limanında demirlemeğe hakkı olmadığından dolayı, gemiyi sevk ve idare eden Alman mürettebatı tevkif edilmiştir. Gemi, asil sahibleri bulunan Amerikan mürettebatına teslim edilerek serbest bırakılmıştır.»

İngiliz Başvekili Kral tarafından kabul edildi

Londra 4 (Hususi) — Başvekil Çemberlayn dün akşam Kral tarafından kabul edilmiştir.

Ruzveltin parlâmentoya mesajı

Londra 4 (Hususi) — Bitaraflık kanununu tatbik ederek silâh ambargo sunu kaldırmış olan Amerika parlamentosunun fevkalâde içtima devresine nihayet verilmiştir.

Ruzvelt bu münasebetle kongres reisine bir tebrik mesajı göndermiştir. Bu mesajda ezcümle deniliyor ki:

— «Dünya hâdiselerinin yeni bir fevfevkalâde içtima lüzum hissettiyeciğini ümid eylerim.»

12 milyon galon benzin müsadere edildi

Londra 4 (Hususi) — İngiliz kaçak eşya kontrolü makamları tarafından şimdiye kadar müsadere edilen emtia arasında 12 milyon galon benzin de bulunmaktadır.

Almanya'ya aid olan bu benzin, bir motörlü fırkanın 170 günlük sarfiyatına kâfi gelecek miktardır.

Almanya, nereden, ne vakit taarruz edebilir?

(Baştarafı 5 inci sayfada)

zunun Holandada muvaffak olması başına bağlıdır. Çünkü orta Holandada Amsterdam istikametinde yapılması iktiza eden bu taarruz, su taşırmalarile durdurulup akamete uğratılabilir. Bu sebeble harbin üçüncü ayında böyle bir baskın muvaffakiyet olabileceğinden Fransızlar şüpheli bulunuyorlar.

Asıl Alman taarruzunun, İsviçre ile Belçika arasından, yani Alman - Fransız hududu üzerinden Ren nehrine veya Majino hattına karşı vukuu Fransızlarca da beklenmemektedir. Çünkü böyle bir cephe taarruzundan Almanlar için hiçbir muvaffakiyet ümidi yoktur. Ve muvaffakiyet ümidi olmayın bir harekete Almanların iptidar etmelerine de bir sebep yoktur.

O halde Almanların İsviçre veya Belçika üzerinden bir taarruza girişmeleri ihtimali baki kalır ki İsviçre üzerinden taarruz Fransız ordusunun cenub cennahını ihata ve ric'at hatlarını tehdid edeceği için pek müessir olur. Fakat buna

mukabil müşkülâtla doludur. Onun için böyle bir taarruz, İtalyanın tarafsızlığı devam ettikçe, Fransada muhtemel ad-dolunmamaktadır.

Belçika üzerinden bir taarruz gerçik Belçika ovalarında Fransız ve İngiliz ordularile muvaffakiyetli bir meydan muharebesi verebilmek noktasından Almanlar için cazib olbailir, fakat neticede müttetikler Belçika hududları gerisindeki tahkimata çekilerek hareket harbine nihayet vermeleri kabildir.

Bütün bu mütaleaların neticesi olarak Fransada şu fikir hâsil olmuştur ki Almanlar için bütün garb cephesinde herhangi büyük bir taarruz ile istihsal edilebilecek hiçbir kat'i netice yoktur ve onun için böyle bir taarruz, hiç olmazsa yakınlarda beklenemez. O halde bugünkü harb neticesi ve inkişafı hakkında şimdiden kat'i bir şey söylenilemeyen bir ticaret ve bir intizar ve sinir harbi mahiyetinde devam mecbur ve mahkumdur.

H. E. Erkilet

Bankalar caddesi cinayetinin faili mahkemede

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

rünün polisteki ifadesi okunmuştur. 31/10/939 gününde tutulan bu tahkikat evrakında katilin mahkeme huzurundaki inkârına rağmen cinayet hâdisesini başından sonuna kadar ikrar ederek Aliyi nasıl öldürdüğünü tafsilâtile itiraf ettiği bildiriliyordu.

Bu ikrara nazaran cinayet hâdisesi şu suretle vukubulmuştur:

Tophane Dikimevinde aynı makinede beraber çalışan katil, maktul Alinin ustası ve hemşehrisidir. Usta, çirak çok samimi bir iş hayatı yaşamakla beraber, arada bir olur olmaz hâdiselerden kavgaya etmekte ve bu yüzden de araları açılmaktadır. Cinayet hâdisesinin vukubulduğu gün de, maktul Ali ile katil Şükrü arasında Dikimevinde bu tarzda bir münakaşa olmuştur.

Az sonra tekrar barışan iki hemşehri paydosu müteakib beraberce Dikimevinden çıkmışlar ve Tophanede Azizin lokantasında yemeklerini yedikten sonra Galata caddesine doğru yürümeye başlamışlardır.

Bu sırada Şükrü çirağı Aliye bazı nasihatlerde bulunmuş, ezcümle işçiler arasında kendisine karşı küfürle mukabele etmesini hoş görmediğini ve böyle de-

vâm ettiği takdirde onu işinden çıkarcığını söylemiştir.

Maktul Ali ustasının bu sözlerini mutad husuitle karşılayarak müthiş bir de küfür savurmuştur. Bu mukabeleden fenahalde hiddetlenen Şükrü de yanında bulundurduğu bir kunduracı bıçağını Alinin karnına saplayarak oradan uzaklaşmış ve köprüye gelerek kanlı bıçağını denize atmıştır.

Hâkim Salâhaddin bu ifadesine ne diyeceğini suçluyla sormuş, o da:

— «Tazyik neticesinde bu şekilde ifade verdim» demiştir.

Karar hâkimi suçlunun tevkifine karar vermiştir. Dünkü duruşmada dinleyiciler arasında bulunan maktulün babası İstinye itfaiye mensublarından Mustafa, katilin sorgusu esnasında hüngür hüngür ağlamakta idi.

Sadakai fıtır

İstanbul Müftülüğünden:

En iyi Son K. P. K. P. K. P.

Buğdaydan : 12. 20 10. 00 9. 10

Arpadan : 16. 30 15. 00 8. 00

Üzümünden : 83. 20 66. 30 50. 00

Hurmadan : 00. 00 133. 20 00. 00

Fotograf tahlilleri

Geride kalmak istemiyen bir tip

Ankaranın F. F. karakterini soruyor:

Arkadaşlarından geri kalmamak hususunda icabla - ra uymak ister. Kederli ve gamlı işlerden uzak kalmak ister. İhmal edilmiye tahammül edemez. Ev işlerinde becerikli davranır

Görgüllu bir genç

Izmitten Cemal, karakterini soruyor:

Neşesini ve çevikliğini muhafazaya mütemayildir. Çetin ve mücadeleye bağlı işleri medeni cesaretle halletmeğe uğraşır. Görgüllu bir muhitte yetişmiş olabilir. Bir işe uzun müddet bağlanmaktan sıkılır.

Hislerini belli eden bir tip

İstanbuldan Abdülkerim, karakterini soruyor:

Sevdikleri ve sevmedikleri hakkındaki hislerini kolaylıkla belli eder. Ameli zorluklara tahammül gösterir. İyi muameleden çabuk yumuşar. Kızdığı zaman tok konuşur.

Şakacı bir tip

Adapazarından Mehmed Geziş, karakterini soruyor:

Neşesini muhafaza eder. Arkadaşlarıyla alaylı hareketlerde bulunur. Mücadele ve münakaşadan ziyade geçim hususunda anlaşmaya temayül eder.

Daha derli toplu olması baklenen bir tip

Çubuktan İsmet Över, karakterini soruyor:

Aklına geldiği gibi düşünür ve hareket eder. İntizam kayıdılarile pek yorulmaz. Hile ve fesada taalluk eden işleri beceremez.

Çabuk müteessir olan duygulu bir tip

Beşiktaştan Basri, karakterini soruyor:

Hadiseler karşısında çabuk müteessir olur, enerjili hareketleri pek görülmaz. İntizam kayıdılarına kayıdsız kalmaz. Bir şeyin sonunu anlamakta acele eder.

Zeki tavırlı bir tip

Ankaranın Ahmed İlgaz, karakterini soruyor:

İşine gelmiyen hareketlerde ve hesabsız muamelelerde bulunmaz. Usul ve kaide haricinde sebat ettiği görülebilir. Menfaatlerini feda etmekte kolaylığa yanaşmaz.

Becerikli bir er

Ajyondan İsmail, karakterini soruyor:

Okumağa ve yazmağa hevesli ve becerikli halleriyle etrafının takdirini topluyabilir. Başkalarının kolaylıkla inanmaz ve bağlanmaz.

CUMARTESİ 4/11/1939

13.30: Program, ve memleket saat ayarı. 13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Reşat Erer, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Sadı Hoşses. 1 - Rast peşrevi. 2 - Dede - Rast şarkı: (Haturından çıkmaz asla.) 3 - Ke - mani Rıza - Rast şarkı: (Bu gün hiç bakmadın.) 4 - Refik Fersan - Mahur şarkı: (Bir neşe yarat hasta gönlü.) 5 - Şemset - bin Ziya - Mahur şarkı: (Şu güzel bir bakın.) 6 - Mahur saz semaisi. 2 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Refik Fersan - Tahir - puselik şarkı: (Canlandı hayalimde o şuh sazi.) 2 - Refik Fersan - Kürdillhicazkâr şarkı: (Gözlerin mavi mine) 3 - Refik Fersan - Nihavend şarkı: (Sen pek güzelsin.) 4 - Arif Bey - Kürdillhicazkâr şarkı: (Güzelm hiç aramasın.) 14.30: Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künger.) 1 - E. C. Bagley: Mars. 2 - G. Pares: Yildızlar altında (serenad.) 3 - H. Villette: Les Burgraves uvertürü. 4 - Verdi: Ayda operasından fantezi. 5 - Rachmaninoff: Prelüd. 15.15 - 15.30: Müzik (Dans müziği-Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası.) 19: Türk müziği: Halk türkülleri - Mahmud Karındaş ve Sadı Yaver Ataman. 19.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Radife Neydik. 1 - Şevki Bey: Uşşak şarkı: (Dağlar dayanmaz eninine.) 2 - Şevki Bey - Uşşak şarkı: (Dücanı hicri yar ola.) 3 - - Hicaz koşma: (Ebruların zahmi.) 4 - Arif Bey. Uşşak şarkı: (Saki yetisir uyan aman gel.) 2 - Okuyan: Muzaffer İkar. 1 - Nihavend peşrevi. 2 - Ali Rifat - Nihavend beste: (Ah zülfün görenlerin bahtı siyah olurmuş.) 3 - Arif Bey - Nihavend şarkı: (Yanılma ateşi aşka.) 4 - Udi Cemil - Nihavend şarkı: (Ezvakı cihan.) 5 - Vecihe: Kanun taksimi. 6 - Sadettin Kaynak - Nihavend şarkı: (Sevli kanunun aldım o ilahlı senin.) 7 - Münir Nurettin - Nihavend şarkı: (Sensiz ay suh gözlerim avare.) 8 - Tanbur Ali Ef. - Nihavend Yürük semal: (Bilmezdim özüml.) 9 - Nihavend saz semaisi. 20: Konuşma. 20.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 21: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Ponchelli: La Gioconda operasından «Saatinin dansı.» 2 - Franz Lehár: Çocuk prens operetinden vals. 3 - Pehî Müller: La Paloma şarkısı üzerine fantezi. 4 - Walter Schradler: Aksam üzeri (Hazin parça.) 5 - İtalo Nucci: İkbaharın çiçekleri (İntermezzo mars.) 6 - Ziehrer: Viyanalı küçük kız (vals.) 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat haberleri. 22.15: Konuşma (Enebi dillerde.) 22.45: Müzik (Cazband-Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

PAZAR 5/11/1939

12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği Yurd Panoraması. Okuyanlar: Ankara Radyosu küme okuyucuları. Üç ke - mençe, tanbur ve saz refakatle. İdare eden: Mes'ud Cemil. 13.30 - 14.30: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Karl Blume: Güneşde (Vals.) 2 - Franz Lehár: Eva operetinden potpuri. 3 - Bruno Hartmann: Parlak güneş ışığında dans (Entermazzo.) 4 - J. Strauss: Dinamiden (Esrarengiz vals.) 5 - Hans Schneider: Meshur Rösslerlerden potpuri. 6 - Rudolf Nütziader: Haydi bana bir hava daha çal. 7 - J. Strauss: Ritter Pasmann komik operasının balesi. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası.) 19: Çocuk saati. 19.30: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20.30: Konuşma (Türk tarihi.) 20.45: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Sadı Hoşses. 1 - Evic peşrevi. 2 - Dede - Evic şarkı: (Bülbülü a. sa ruzi seb.) 3 - Sel. Pinar - Evic şarkı: (Göz yaşlarımız.) 4 - Zeki Rif. - Ferahnâk şarkı: (Küçükün goncalar açmış.) 5 - Halk türküsü: Aşkınım kasları kara. Köşüm var. 2 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Sadedtin Kaynak - Hicaz aşiran şarkı: (Açıldı gün.) 2 - Hamdi Tokay - Garib hicaz şarkı: (Şu dağlar ulu dağlar.) 3 - - Suzinâk şarkı: (Ben güşeni aşkınla.) 4 - Udi Ahmed - Karcigar şarkı: (Nazirin yok senin.) 3 - Okuyan: Mustafa Çağlar: 1 - Dede - Ferahfeza şarkı: (El benim için seni sarmış.) 2 - - Uşşak şarkı: (Salıp dalarla zülfün.) 3 - - Uşşak türkü: (Sabah olsun ben bu yerden gideyim.) 4 - - Uşşak türkü: (Ali dağdır dağların hası.) 21.30: Müzik (Dans müziği - Pl.) 22: Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri. 22.15: Ajans spor servisi. 22.25: Müzik (Cazband-Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

PAZARTESİ 6/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30-14: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası.) 19: Konuşma (Su nimetleri.) 19.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Muzaffer İkar. 1 - Zavi peşrevi. 2 - Mehmed ağa - Mahur beste: (Ey gözü ahu.) 3 - Mehmed ağa - Zavi ağır semal: (Bulunmaz bir nevcivansın.) 4 - İbrahim ağa - Mahur türküsü: (Sabah olsun ben bu yerden gideyim.) 5 - Üçüncü Selim - Zavi yürük semal: (Almış nişanı.) 6 - Zavi saz semaisi. 2 - O -

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1643 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

kuyan: Radife Erten. 1 - Hafız Yusuf - Suzinâk şarkı: (Nedir bu tegafül.) 2 - Hristo - Suzinâk şarkı: (Ey nice dağlar başında.) Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Hüsün âlemi tuttu senin.) 4 - Ahmed Rasim - Suzinâk şarkı: (Pek revadır sevdiğim etiklerin.) 3 - Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Şarîf İçli - Mahur şarkı: (Alamam doğrusu desti emele.) 2 - Rahmi Bey - Mahur şarkı: (Servî namı seyret çıkmış oyuna.) 3 - Arif Bey - Muhayyer şarkı: (İltimas etmeye yare.) 4 - Dede - Gülizar şarkı: (Nazlı nazlı çıkıp gider.) 20.15: Konuşma. 20.30: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 21.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Paul Lincke: Darılma (Fantezi.) 2 - Nevaldaa: Loreley şarkısı üzerine fantezi. 3 - Kler Bela: Ren nehri kıyılarında. 4 - Paul Lincke: Venüs (Vals.) 5 - Hanns Löhr: Hülya gecesi (vals.) 6 - Robert Volsted: Şen kardeşler. 7 - Bernhard Kutsch: Çigan fantezisi. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Plat.) 22.20: Müzik (Küçük Orkestra - Yukarıdaki programın devamı.) 22.35: Müzik (Senfonik plâklar.) 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

SALI 7/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Reşat Erer, Hasan Gür. 1 - Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Sultanîye - gâh peşrevi. 2 - Dede - Sultanîyegâh ağır semal: (Nihan ettim seni.) 3 - Lemi - Sultanîyegâh şarkı: (Andıkça geçen günler.) 4 - Yesari Asım - Sultanîyegâh şarkı: (Biz Heybelide.) 5 - Dede - Sultanîyegâh yürük semal: (Şadeyledi.) 6 - Hasan Gür: Kanun taksimi. 2 - Okuyan: Meharet Sağnak. 1 - Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Gözümden gitmiyor.) 2 - Leylâ Hanım - Hicazkâr şarkı: (Neredesin nerde acap.) 3 - Arif Bey - Segâh şarkı: (Bülbül yetişir bağımlı hun ettiğini.) 4 - Arif Bey - Muhayyer şarkı: (Ey atış gam.) 18.30 - 14: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Cazband - Pl.) 18.55: Konuşma (Halk İktisad saati.) 19.10: Türk müziği: Tuna gecesi. Ankara Radyosu küme heyeti. Döşleyen: Kemal Altınkaya. İdare eden: Mes'ud Cemil. 19.50: Konuşma (Ormanlarımızı tanıyalım ve koruyalım.) 20.05: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Reşat Erer. 1 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Kürdillhicazkâr peşrevi. 2 - Arif Bey - Kürdillhicazkâr şarkı: (Kantlar döktüyor.) 3 - Sel. Pinar - Kürdillhicazkâr şarkı: (Aşkınla yanan.) 4 - Sel Pinar - Kürdillhicazkâr şarkı: (Nereden sevdim.) 5 - Osman Nihad - Kürdillhicazkâr şarkı: (Aksam güneşi kalmalı.) 6 - Halk türküsü: (A Fadimem hadi senle kaçalım.) 2 - Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Haşim Bey - Hicazkâr şarkı: (Şeb tâ seher.) 2 - Asariye Hatibi - Hicazkâr şarkı: (Yok hîlâfım.) 3 - Raşim - Hicazkâr şarkı: (Bekledim tâ fecre kadar.) 4 - Lütflî Bey - Hicazkâr şarkı: (Sana noldu gönlü.) 5 - Ruşen Kam - Hicazkâr şarkı: (Bir nevcivandır aşuğu canıdır.) 20.50: Türk müziği: Halk türkülleri. (Sadı Yaver Ataman ve Azize Tözem.) 21: Konser takdimi: Halil Bedil Yönetken. 21.15: Müzik (Radyo Orkestrası - Şef: Dr. E. Praetorius.) 1 - M. Glinka: Valse Fantesie. 2 - H. Rabaud: Eglogue. 3 - L. Delibes: Coppelia balesinden fantezi. 4 - G. Bizet: Carmen operasından parçalar. 5 - Saint - Saens: Samson ve Dalila'dan Bacchanale. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Plat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Oda müziği: Schubert - Genç kız ve ölümlü karteti.) (Pl.) 23.10: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

ÇARŞAMBA 8/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik (Folk Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Tschalkowsky: Milletler süiti. 2 - Viktor Hrubý: Viyana operetinden potpuri. 3 - Martin Uhl: Herkese. 4 - Heuberger: Şark'da. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği. Çalanlar: Fahre Fersan, Refik Fersan, Cevdet Kozan, Reşat Erer. 1 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Setaraban peşrevi. 2 - Falze - Setaraban şarkı: (Badei vuslat içlisin.) 3 - Sadedtin Kaynak - Setaraban şarkı: (Ge - certz kaşkara.) 4 - Dede - Setaraban şarkı: (Gözümde gönlümden.) 5 - - Setaraban şarkı: (Bahcelerde aşlama.) 2 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Reşat Erer: Keman taksimi. 2 - Lemi - Uşşak şarkı: (Günler geçiyor.) 3 - Artaki - Uşşak şarkı: (Sevdama yakın gel.) 4 - Klarnet - Uşşak şarkı: (Gezer doasırın.) 5 - Uşşak saz semaisi. 3 - Okuyan: Sadı Hoşses. 1 - Salâhattin Pinar - Karcigar şarkı: (Sana gönül verdim.) 2 - - Karcigar şarkı: (Bikesü biçareyim.) 3 - - Hicaz türküsü: (Dağlar dağlar vıran dağlar.) 19.25: Konuşma (Dış politika hâdiseleri.) 19.40: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20.20: «Bir ad koyamadım.» (Yazan: Rifat Nerin.)

20.50: Konuşma (Haftalık posta kutusu.) 21.10: Müzik (Riyaseticümhur Bandosu - Şef: İhsan Künger.) 1 - Theo. Rupprecht: Mars. 2 - P. Lacomme: La Feria (İspanyol süiti.) Los Toros. Lareja. La Zarzuela. 3 - J. J. Mayan: Denizde gece. 4 - H. Maquet: Anamlar dansı. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât kambiyo - nukut borsası (flat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Opera aryaları - Pl.) 22.55: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25-23.30: Yarınki program ve kapanış.

PERŞEMBE 9/11/1939

12.30 Program ve memleket, saat ayarı. 12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50 Türk müziği: Yeni şarkılardan mürekkep karışık program. Çalanlar: Cevdet Çağla, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Şerif İçli. Okuyanlar: Safiye Tokay, Sadı Hoşses. 13.30 - 14 Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.) 18 Program. 18.05 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25 Müzik (radyo caz orkestrası.) 19 Konuşma (ziraat saati.) 19.15 Türk müziği (fasıl heyeti.) 20.15 Konuşma (doktorun saati.) 20.30 Türk müziği. Çalanlar: Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Vecihe, Refik Fersan. 1 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Nezahat - Hicaz şarkı: (Mevsimi bahar geldi.) 2 - Sel Pinar - Hicaz şarkı: (Yüzüm gülse de kızlar.) 3 - - Hicaz türküsü: (Şu köylünün yosmada kızı.) 4 - Dede - Şehnaz şarkı: (Gönül durmaz su gibi çağlar. 2 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Taksim. 2 - Rahmi - Müsteas şarkı: (Gel ey sâki şarabı tazelandır.) 3 - Zeki Arif - Maye şarkı: (Açıldı bahçede güller. 4 - Sel. Pinar - Hüzzam şarkı: (Gece nin matem.) 5 - Şükrü - Hüzzam şarkı: (Ay öperken.) 6 - - Bayatı şarkısı (Ey serenler.) 21.15 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Ludwig Slade: İik - bahar melodisi. 2 - Armandola: İspanyol aşk şarkısı. 3 - Mascagni: Kavalieriya Russtikana. 4 - Lanner: Romantik vals. 5 - Moussorgsky: Bir göz yaşı. 6 - Haydn: Yarıdış. 7 - Tschalkowsky: Eleji (hazin parça.) 8 - J. Strauss: Büyük vals. 22 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nutud borsası (flat.) 22.20 Müzik (küçük orkestra - yukarıdaki programın devamı.) 22.35 Müzik (sohst'ler - Pl.) 23 Müzik (cazband - Pl.) 23.25-23.30 Kapanış.

CUMA, 10 İkinciyeşrin 1939

8.30 İstasyonların açılışı. 8.35 Ajans haberleri. 8.05 Ebedî Şef Atatürkün ölümünün ilk yıldönümü - inasebetle, Millî Şef İsmet İnönünün Türk milletine hitaben yaptığı beyanatın türkçe ve muhtelif eenebi dillerde okunması. (Bu neşriyatı müteakib Türkiye radyoları Türk milletinin büyük elemine katılarak tazimen susacaktır.) 12.30 İstasyonların açılışı 12.35 Ajans haberleri. 12.50 Türkiye radyoları, Türk milletinin büyük elemine katılarak tazimen susacaktır. 18.00 İster - ların açılışı 18.05 Ajans haberleri. 18.20 Türkiye radyoları, Türk milletinin büyük elemine katılarak tazimen susacaktır. 21.55 İstasyonların açılışı. 22.00 Ajans haberleri. 22.15 Türkiye radyoları, Türk milletinin büyük elemine katılarak tazimen susacaktır.

CUMARTESİ 11/11/1939

12.30 Program ve memleket, saat ayarı. 13.35 Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Kürdillhicazkâr peşrevi. 2 - Bimen Şen - Kürdillhicazkâr şarkı: (Ateş aşkın dile etti eser.) 3 - Kemanî Sadı - Segâh şarkı: (Ruhumda ölen.) 4 - Falze Nirkiz şarkı: (Gönül ne için ateşe yansın.) 5 - Faiz Kapancı - Nihavend şarkı: (Gel güzelim Çemlicaya.) 6 - Ruşen Kam: Ke - mençe taksimi. 7 - Yesari Asım - Suzinâk şarkı: (Ümidlerim hep kırıldı.) 8 - Faiz Kapancı - Hüzzam türküsü: (Büklüm büklüm sırma saçın Emine.) 9 - Halk türküsü: Yürü dilber yürü, ömrümün varı. 14.30 Müzik (Riyaseticümhur bandosu) (Şef: İhsan Künger.) 1 - Franz von Blon: Mars. 2 - Chopin Ağır vals (La minor). 3 - Auber: La Muette de portici uvertürü. 4 - J. Massenet: (1) Marg (2) Balet - havası. (3) Angelus (4) Fête Bohême. 15.15 - 15.30 Müzik (dans müziği - Pel.) 18 Program. 18.05 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25 Müzik (radyo caz orkestrası.) 19 Türk müziği: Geceid konseri (14 okuyucu sıra ile). İdare eden: Mes'ud Cemil. 20 Konuşma: 20.15 Türk müziği: Karışık program. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üner. 21 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır serenadı.) 3 - Hartmann: Thrym efsanesi (bale.) 4 - Toman: Viyana hülyaları (vals.) 5 - Korsakow: Sehzad. 6 - Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı.) 7 - Brahms Grav suit. 22 Memleket, saat ayarı, ajans haberleri, ziraat haberleri. 22.15 Konuşma (Enebi dillerde.) 22.45 Müzik (cazband - Pl.) 23.25 - 23.30 Yarınki program ve kapanış.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilanı

Ankara Dil, ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

10/11/1939 Cuma günü saat 15 de Ankara Mektepler Muhasebeciliği odasında toplanacak eksiltme komisyonunda 4450 lira muhadden bedelli muhtelif cins yazı tahtalarının kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı Ankara Mektepler Muhasebesine yatırılacak 5 lira bedel mukabilinde Fakülte Muhasebeciliğinden alınır.

Muvakkat teminat 333 lira 75 kuruştur.

İstekillerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri.

«5465» «8767»

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dışlerinizi fırçalayınız.

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

1 - Ankara Polis Enstitüsünün ayda 350 lira ücretli doçentliğine aşağıdaki şartları haiz bir doçent alınacaktır. 2 - Mezkûr şartları haiz taliblerin derhal Enstitü Müdürlüğüne müracaat etmeleri ve istidatlarına vesikalarını da rapietmeleri ilân olunur. Şartlar: 1 - Türk omak. 2 - Fransada veya Fransa İsviçresinde trib vcyay kimya - fizik tahsil etmiş bulunmak. 3 - Askerliğini yapmış olmak. 4 - Hariçle başka bir iş almıyacağını taahhüd etmek. 5 - On sene müddetle Emniyet Umum Müdürlüğün emrinde çalışacağına dair noterlikten musaddak taahhüdname vermek. 6 - Fransızca İlanından yapılacak tahriri ve şifahi müsabaka imtihanında muvaffak olmak. (5662) «9001»

GRIPIN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA, NEVRALJİ, KIRIKLIK ve bütün ağrılarınızı derhal keser

DIKKAT: Gripin kutularının üzerinde resimde gördüğünüz şekilde kabartma pullar ilâve edilmiştir.

Her yerde ısrarla pullu kutuları isteyiniz ve puluz kutuları şiddetle reddediniz.

Bir radyo almak niyetiniz mi var?
Öyle ise **AGA Baltik**
fabrikasının muhtelif modellerini gözden geçirmeyi kat'iyen unutmayınız.
İntihabınız muhakkak bir **AGA radyosu** olacaktır.

Satış yeri: **ODEON** Beyoğlu İstiklâl cad N. 48 - 1

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 - Kurumumuz erkek ve kız talebesi için isim, miktar ve muhammen bedelli ile muvakkat teminatı aşağıda yazılı dört kalem muhtelif kumaş 16/11/939 Perşembe günü saat 11 de Rektörlük binasında müteşkil komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile ihale olunacaktır.

2 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin muvakkat teminat ve teklif mektuplarıyla kanunun tayin ettiği vesikalari ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisine vermeleri.

3 - Kumaş nümunelerini görmek ve dahafazla izahat ve parşu şartname almak isteyenlerin Enstitü daire Müdürlüğüne müracaatları. «5690» «8938»

Cinsi	Asgari Metre	Azami Metre	Beher metre Ft.	Tutarı	Muvakkat teminat
Ebiselik kumaş	1176	1316	615	7232,40	:
Paltoluk	420	504	490	2268	:
Tayyörük	82	100	400	400	: 754
Mantoluk	30	38	400	122	:
				10052,40	:

Her şey Taklid edilebilir amma,
Bir buçuk asırdanberi tek rakibi çıkmayan meşhur
HACI BEKİR
Mamulâtı müstesna ...

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 - Talibi çıkmayan 70 adet bisiklet pazarlık alınacaktır.
2 - Muhammen bedel (4620) muvakkat teminat (346,5) lira olup pazarlık 28 İkinciyeğin 939 Salı günü saat (16) da Ankara P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 - Taliblerin şartları öğrenmek üzere her gün Ankara P. T. T. Levazım, İstanbul da P. T. T. Ayniyat Şube Müdürlüklerine ve pazarlığa iştirak etmek için de 28 İkinciyeğin/939 tarihinde mezkûr gün ve saatte o Komisyona müracaatları. (5129) (9093)

DÖKÜMCÜ ALINACAK DEMİR VE TAHTA FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Adapazarında bulunan Fabrikamız dökümbaneleri için on adet dökümcüye ihtiyacı vardır. İsteklilerin sarih tercüme hal ve bir kit'a Fotoğrafı (DETA - ADAPAZARI) adresine tahriren müracaatları

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen
BAYANLAR

için son moda ve yüksek fantazi MUŞAMBALAR ve MANTOLAR, Beyoğlunda BAKER mağazalarında teşhir edilmek ve gayet müsaid serait ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşitler tükenmeden evvel ihtiyacınızı şimdiden temin ediniz.

Bir Satıcı Aranıyor

Almanca ve İngilizce bilmesi şarttır. Ankara Akba kitab evine müracaat

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

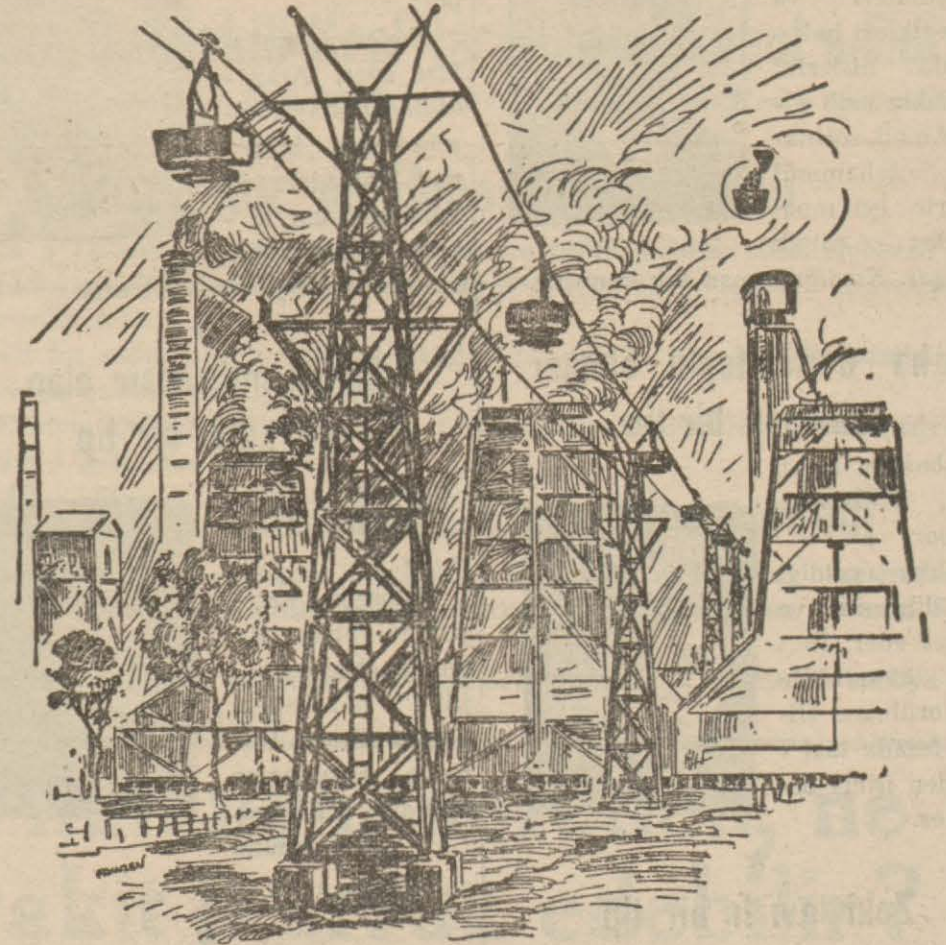
Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracağız ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarifeye deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbanası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

POHLIG

Kömür, Maden, Tahta, Taş ve Toprak gibi bütün maddeler için

NAKLIYAT TESİSATI

Büyük miktastaki nakliyat tesisatları için

LIMAN TAHMİL - TAHLİYE TESİSATI

J, POHLIG AKTIENGESELLSCHAFT, KÖLN

Türkiye için umumi Vekili:

Keşfiyat ve İnşaat T. A. Ş.

Sodet

Galata, Voyvoda Caddesi, Assikürasyonu Generali Han, Kat 4
İstanbul Posta kutusu: 1321, Telgraf: Tanre - İstanbul

Tel: 42501

Kapalı zarf usulü ile eksiltme ilânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya fakültesi Direktörlüğünden:

10/11/939 Cuma günü saat 15 de Ankara Mektepler Muhasebeciliği odasında toplanacak eksiltme komisyonunda 5846 lira 50 kuruş muhammen bedelli muhtelif cins malsuların kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı Ankara Mektepler Muhasebecisine yatırılacak 5 lira bedel mukabilinde Fakülte muhasebesinden alınır.

Muvakkat teminat 439 liradır.
İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalari birlikte aynı gün saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. (9768)

ŞEKERCİ

H. MUSTAFA ve MAHDUMU

Bayram için nefis şeker, Şekerleme ve Çikolatalarını Hergün taze çıkarmaktadır.

İstanbul Bahçekapı No. 90-92 Tel: 21194

DETA

Demir ve Tahta Fabrikaları T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik Caddesi Arda Apartmanı
Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehasstır.
Bilûmum döküm, Demir ve tahta işleri yapılır.

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem

Hakkı Katran Pastilleri de vardır.